

comedia en tres actos

original

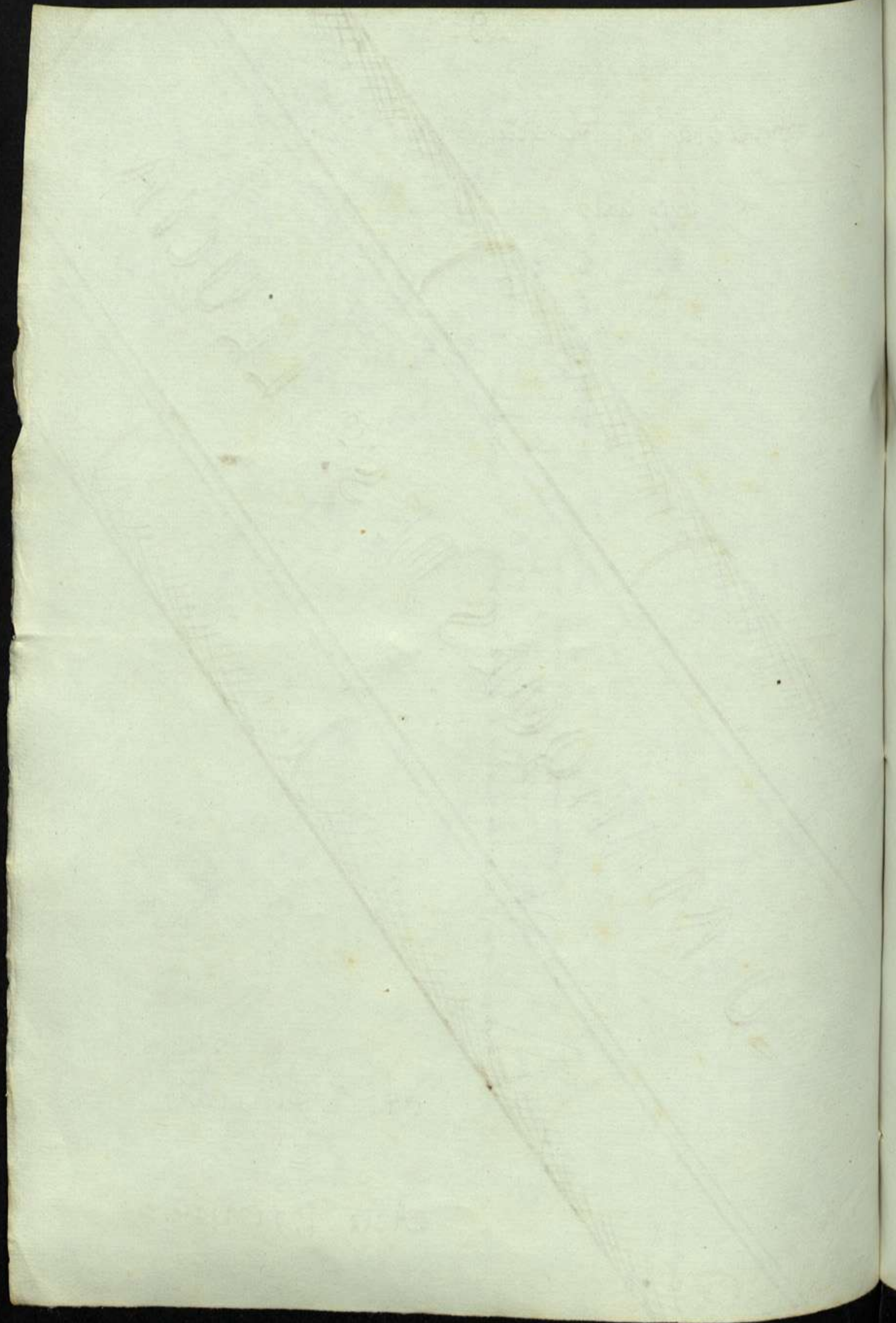
de

114

LO MARQUES DE Sta LUCCIA

A. Llanas,
=
Acto primer.

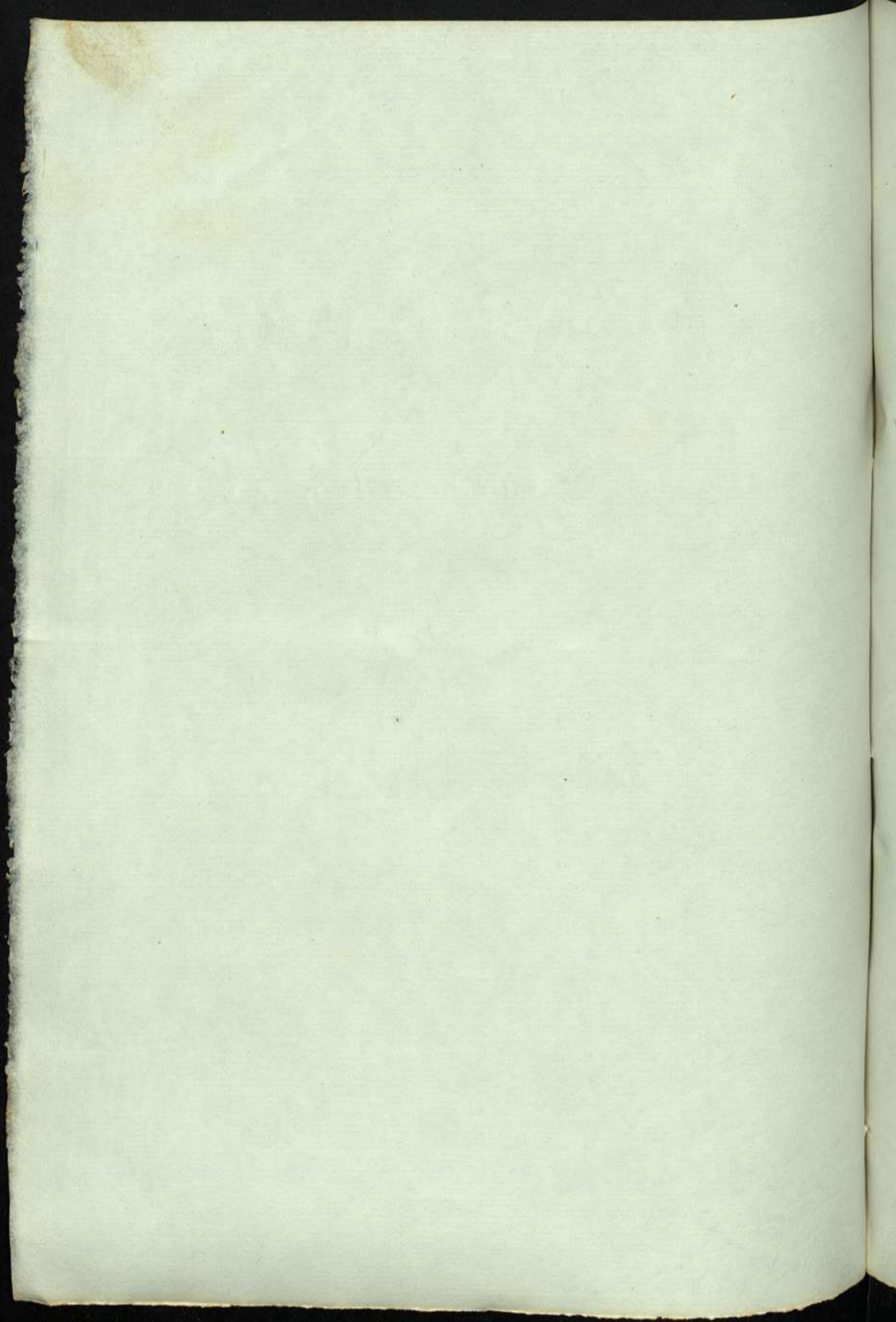
Lo marquès de 1ta Glúcia

Comedià en tres actes

de

A. Llanas.

188---

Repartiment.

Jeroni.	D. Anton Grifell
Teresa.	D ^a Josefa Masip.
Lulia	S ^{ta} Concepcion Perin.
Huis.	D. Anton Cervantes
Agutina	D ^a Sabina Pi.
Domingo. Lacayo	Don Juan Oliva

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header.

Handwritten text in the upper middle section of the page.

Handwritten text in the middle section of the page.

Handwritten text in the lower middle section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Handwritten text in the lower section of the page.

Acte primer.

Sala molt ben adornada
 en cara de D. Jeroni - porta
 lateral, y al fondo.

Escena 1^a.

Agustina y Domingo.

=

Ag. Miri que si'l veu
 aqui li donarà un chasco!

Don. A mi? No hi ha perill, que
 ni ha de donà.

Ag. Lo concip beu poch.

Don. Si de cas 'l charco serà pe
'l meu amo, qui es 'l que m
fà veui. Yo soch persona ma-
nada. Ma hi etich fet a rebre
charcos per ell. per aipò 'm
paga! A mi no m diluen-
res, tot và per ell. Mentre
no m toquin! Allavoras
si que mi hi torno, y pe-
go per dos, per mi y per
ell. Be, que faig? que 'l
pendrà 'l ram si 'l porto?

Ag. Ya veurà vorté no m com-
prometi; porti' 'l ram com

lo altres dias. La senyo-
 reta no m senyera pas!
 y la seva mania meua!
 per lo que jo he sentit, ja
 se de cert que si 'l senyo
 s' enfada, la senyora no s'
 enfadara pas. Y si 'l senyo
 marquer no fos tant curt de
 genit! -

Don.

Qui? Lo meu senyoret
 curt de genit? Si es capás
 de se trona y ploure y
 llampaga... y fin de fer terre-
 motor. Ell curt de genit!
 sobre tot en cuestio de

donar, tantar veo tantar
perdo! que diu ell. no
perdona res. La cuaresma
parada ls confessors no
podian pas donà l'abast;
y tot per mor d'ell. Pero
ja ni eita causat de fe'l
boig y si arribau a fe'fira
ab la senyoreta, m sem-
bla que ls pares y ls ma-
rits ja poden cantar l te-
deum

Abg. Pero, perque no 's presenta?

Don. Com vol que 's presenti,

si es a Paris? Un d'aquets
na d'arribá. Ho ja he
cumplert lo seu encàrrech,
he dut un ram cada dia,
cada dia, que consti!

Ag. que consti.

Don Eudemès, ell curt de
genit, jo si que ho soch.
Hi ha cinch anys que
li serveixo de Lacayo.

Cinch anys! y ab tot y
l'experiencia qui he fet
al seu costat, tractant-se de
donas soch una criatura:
cuau ne trobo una que

m'agrada, desseguida li
agafó po: no li puch fe
mes! ; Hi ha quinze dies
que viuch en aquesta casa,
voste y jo bé tenim frau-
quesa! Dos ara mateix m'
he enamorat de vostè; y
no sé com dirli, Creguin
sóc una criatura!

Abg. Ah! sí? Mireu l'Angelet!
figuenti lo dit a la boca!

Don. Li he agafat po: y al seu
contat ni menys se lo que
m'faig.

(li toca la barbata.)

ven!

Abg. Quieto!

amenassant à Domingo

Si s' descuïda, jo si que ho
se'l que m' faig. que s' ha
cregut? Lacayo!

Don. No m' insultis per aïpò.

Jo no tinc culpa. vortè la
tè qui es tant quapa. Si

no que jo no goso à dirli.

Abg. Vaya, vaya, deixis d'orgas:

que jo no soch per vortè.

Don Ay! ay! Si d'orgull no'n
tinc ni poch ni molt.

Eucara que in veji ab
tant or assobra, no'n
fassi cas, qui es del meu
anno

Abg. Pimplye! Potse si que ha
entes que jo volia di que
era poch per vorte, Un
lacayo! presumiti!

(paura)

tiuch vint anys! y tot
cabell es meu y ben meu.

(seuyalant las gallas)

y aquets colors també ho
son, que si habia figurat?

Don. Vaja vorté no ni' ha com-
 prés, si ha pensat que
 jo la volia perdre. No'm
 se explica, perquè la psó
 ni' entortolliga la llengua.
 Jo estich enamorat de
 vorté, es veritat pero no
 per res de mal, per casar-
 me per tota la vida! Lo
 que'n dihen con buen fin!

Ag. pues por mi es con mal
 fin. ; que no sab que una
 noya es per un rey y
 que no es per cap lacayo?

Don. Li à dir que in despre-
cia! De mi n'fa rosegons!

De mi? ja's conceip que
es una criatura y que no
ni entent res en homes.

Desprecia à un home com
jo! No i escapara pas, Nos-
tre senyo la castigara; Pot-
se à l'hora de la mort li
farè falta. No i escapara!

cbg. Et vortè si que'l castigara
notre senyo per presumit.

Don. Jo per la meua banda ya
la perdono, perquè, la veri-

tat, ni agrada. Podem fe
 una cosa; jo ni esperaré
 quinze dias, un mes ni tot
 vostre no m'concup.

(Paus)

Vaja, prenguis un trimestre.
 Si te alguna persona que li
 vulgui bé, expliquili. Potse
 no s'hi ha fixat prou en
 mi?

(cuadrante)

Miri! Miri!

y que mal ni eta'l dirho,
 se de llegi y escriure y
 ningú me'n ha ensenyat.

Y soch estalviado' y treba-
llado' y.. y que no tinc
cap nafra ni ulls de poll.
Aq. no estich per més històries,
ni m'agrada ara, ni m'
agradarà may. Un la-
cayo!

(ecolta a la segona esquerra)
Calli, calli, alli dins seu-
to al senyo. Vagi en nom
de Deu, y porti'l ram
quant volgui.

Don Glarta la vista pimpollo!

(torna a tocarli la cava.)

Hlo veu com no se'l que

m faig!

(sunt un te porte del nutj.)

Escena 2.^a
Agustina.

cbq. Vaya un pimple! un trit
 lacayo volerse casa ab
 mi! Y ho deya de debo!
 Ya ho crech tira psipet.. Va-
 ya una zanga, dona de
 un lacayo? Qui ell es jo-
 ve y guapo y ò veu qui
 es un bon ninnyó y es.

molt espavilat; y que?
Jo no socu per ell. Un lacayo
que s' busqui una... De la-
cayos no n' hi ha... Sob-
qui s' ha de casa un la-
cayo sino ab una criada
Ell pobre picot te valio!
Vaya, jo aqueter cosas
no las entench prou!...
Quant la senyora diu
que una noya es per un
rey. ella prou sabrà per
que ho diu. May me calla
que m' experi, que m' se

pot enamorarà un senyor,
 que casant-me jo ab ell ja
 fora senyora. y que
 y ni hi ha moltas de cria-
 das que s'hi casan ab
 senyors. Pero també ni hi
 ha moltas que no s'hi
 casan. - La meua senyo-
 reta si que se sab fè valè.
 El jove, es guapa, es rica,
 es elegant, es intruïda:
 ja ho te tot. Eclà que pot
 se marquera! Encara que
 el seu pare no ho vulga.

(Dirigintse la mirada
à la porte esquerra)

Alli venen lo senyò y la
senyora. Ya estàn altre
vegada com el gat y el gos.

(sen va pel foro)

Escena 3.^a
Geróni Teresa

venen dientint

Ger. Me vols escoltà o no. -
-m vos escoltà? wo ven
qui aipò es un dibarat?

Ter. y tu estimas à la teva

filla?

125

Es a dir que si se li presenta un bon partit l'ha de perdre per mor de la teua extravagancia. Yo no sé com pensas. Perque li han fet ensenyà l'frances? De que li han de servi lo sis añoy, de piano? que un treu de toca tot lo Roberto de cap a pep.

Mals aquanyats d'ineis que venen donat al Vi-

diella! - Euseyessin
figurar de cera ò gegantesa
ò niño gordos, la podria
aprofita perque toqui el
piano a la porta. pero
per vendre cinta y bo-
tom...

Jer. Abb tu no i hi pot cura-
nona! perque tot ho
epageras.

(Creuet)

Lo sabi tocar el piano
que al cap d'aval l'ha
apris per donarte gut
a tu, may li farà cap

nosa y menos el francés:
 que si jo li haquies sapigut,
 en comptes de tractar ab viat-
 jants y commissionistas m'hau-
 ria entès ab los fabricants
 directament. Glauria estal-
 viat un grapat de diners
 y haquera estat molt mes
 ben servit; que sab ab qui
 s'ha de casa la noya?

ter. Ara no has dit tot; ab
 qui vols que's casi si no'm
 deipar fe ai mi? Ves si
 vindrà cap marqués a de-
 manartela.

Jer.

(Molt revolt)

Es que si me la demanien
un marquès no li donaria.

La meua filla no es per cap
marquès, Malaguanyada!

ter. Aipò ja ho veuriam!

(apart)

(¿ potsè ho veurèu!)

a geroni

Vaya un pare! ves cuanta
ni li hà que i li casan
ab marquesos... y condes...
sense sè tant senyoras
com ellas, ni tan guapas,
ni tan, Ya ho diu el ditto,

una noya es per un rey.
 Per. puer la nueva no es per cap
 rey!

(abb molta energia.

Deu nos en guard y Ma-
 ria Santissima!

-Lo que jo vull es que sigui
 feliz! - Y vaya una felici-
 tat lo ser reina. Sempre
 ab la vida al encant, sem-
 pre ab la poi de que surti
 un altre esboijarrat a fe
 de las sevas. Cap dini
 ni es bo! ni enon viatjan
 poden descansar may

pel camí, ni de dia ni
de nit, perquè a cada mo-
ment han de senti las pün-
plerias dels alcaldes y dels
presidents de totas las co-
missions que ls surten
al encontre a disparar
discursos, y tot lo qui ells
fan, tot ho ha de saber tot-
nom: fins las cases de
familia. A tu te deuria
agradar molt llegir en
los diaris que la teva
filla no esta gaire bo-

na, que ja d'allouçar, que
ja d'ouçar.

A mi no!

(Molt crescut)

Vaya una felicitat! mes m'
estimo se betar y fil.

Yo sogre d' un rey!

ter. no sabo lo que t' dius!

Ger. Pero se lo que m' faig!

ter. Com que estai segi de que
pot se que vinga cap rey
a demanartela.

Ger.

(Molt revolt)

Mes ni estimaria que nos-
tre senyò se l' enduguis,

que casarla ab un rey!

ter. Vaya nus di barats!

Potsi no s trobaria cap mes
pare qui estimi tant poch
a la seva filla.

Ger.

(Molt serio)

Jo no estimo a la meua filla!

(Anunciava la 4^a
reput se conte)

Ja veuràs, girèiu full, que no
tinc gauer d' enfadar-me. A
tu ja't conèch massa. Si estàs
de mal humor passat el
sola, que jo tinc altres mals
de cap.

(creuàt)

(cremat.)

que jo no estimo a la meua
filla!

(Ab molta ternura)

Y m' ho dius tu, que sabs
que de dia y de nit no pen-
so sino ab ella; que per ella
donaria la vida que tinc
y cent mes! ... y mil!

acostantse a Teresa y ab un

crit.

¿Jo no estimo a la meua fi-
lla?

Ter.

(Ab ppa)

Bueno, home, bueno, no t'eu-
fadi, per aipó. no ho preu-

quis aipii que jo no he pas
volgut dir que no l'estimes-
sis.

Jo no m'ho he empescat
aïçò: de que una noya es
per un rey. Encara era
criatura que ja no sentia
à dir à la meua mare, que
al cel siga, y no una vegada
sino moltan.

Ger Pues perque no t'hi casaba
ab un rey! Oh senyò! Va-
ya unas ideas de inculca-
à las noyas. Ha fet mes
mal aquesta ditxosa mà-

130

pima o ditparacho o lo que
sigui, que la llagosta y la
filopera, y la triquina... y
la rabia. ; que ni ha fet gasta
de diner ; que ni ha portat
de desoris.

(ab ironia)

Una noya es per un rey! ...
Esclai, totas las que teneu la
toleja ficada en lo cervell
passau la juventud des-
preciant los partiti que se'ls
presentau. Ab los joves del seu
bräu no hi volan saber res.
y per una d'aquestas pimples

que per peripya trovi una
ganga, que molt sovint re-
sulta que no ho es... en que-
dan moltas dotzenas que
si han de fe modistas de
las nares de Deu. Pimples
mei que pimples!

ter. Lo sabio salomon! per ti
si que tot lo que no pensan
com tu no son de pimples.

(Incomodado)

Si tu no tens ganas d'enfa-
darte yo encara n' tinc
menor!

Lo que t' dich es que si tu ets

lo seu pare, jo soch la se-
va mare y en aquestas cosas
mes li entenen las mares
que ls pares.

(mouiment deu geroni)

perque no sapigas, ja li ha
un marquer que li esta ena-
morat de la noya. y ben
enamorat.

(subte de geroni)

Es l que li envia ls rams.
vetuaqui!

Ger. Ya lo grari que s'en desa-
namori! L'home que l'ha
de fer felis, ja li trich

triat: es un niuço de be:
te posicio, es instruit. ha
estat quatre anys en un
col·legi de francia.

ter. Qui? lo fill del reuço Benet!

(ab molt despreci)

fuig home, fuig. Lo fill d'
un fabricant de barreti-
nos!

ter. ¿ que? qui es cap deshon-
ra per ventura? no es
pas cap cosa lletja la bar-
retina.

Al contrari: jo m recordo
que al teu pare li

anaba d'allo mes bè.

ter.

(cremada)

Si duya barretina es per-
que li donaba la gana!

ter.

Senyore ni ho habia figu-
rat que ningú li feya diu
per força! si haquí vol-
gut anà sense res al cap,
no l'haurian pas ficat
a la presó.

ter.

Deixemho corre això.

(cambi)

Lo que jo t'he dich es que la
nostra filla no s'hi casarà
ab lo fill del senyò Benet.

Ella no l'estima ni poch ni molt!

Jer. Y com ho sab que no l'estima? si no l'ha vist may! Ella es una criatura! que sab ella si l'estima o no l'estima?

ter. Preguntali.

Jer. Prou que li preguntare.

ter. Y si diu que no l'estima, tu faràs que l'estimi a la força?

Jer. Adipò may! ja estich prou encarnentat; ves com m'anat a mi que in vaig

carà ab tu per donà gust
als meus pares?

ter. Benehit! val mes que no
u parlem mes.

ger. Eh!

ter. Si, non parlem d'això.
obra cridarèu a la noya
y tu mateixa la sentiràs.
pero quedem en que la dei-
xaràs tria' ab tota llibertad.

ger. Es que may ni ha passat pel
cap cararla a la forca.

ter. La vaig a crida; pero lo dit-
xo ditxo!

(cant desde la porta esquerra)

Julia! Julia!

(acostant-se a Jeroni)

- Veyam si't convenceràs.

Escena 4.^a

Jeroni Teresa y Julia

Jul.

(que entra per lo porta
esquerra)

que'm crida, manà?

Ter. Si, filla meua; asseutat y
posat sobre si que t' heim
de parla d' una cosa molt
seria!

(Julia i no asseutat)

Lo teu pare t' vol casa.

Ju.

A mi?

ter. Si filla, a tu. Contesta ab
tota llibertat, que hi dius?

ger. Hi, que hi dius?

Ful. Yo? que vol que hi digui.

ger. Lo que sentis. Ab tota lli-
bertat.

Fu. No sé que di. Com eucara
soch tant criatura! y en
aquestas cosas, sab. — pero
la mamá si, que...

ger. Deixat de mamà: tu
tota sola digas lo que pen-
sas. Lo fill del senyor Be-
net t'agrada?

Fu. Ya veurà, com no l'conéch

es clà que no m'agrada.

Ger. Potsi cuan lo vegis t'agradarà?

(apart)

Ya te aiçó del rey ficat aqui dins: no pot pescar lo prèmi gros y vol aproximació. No podent tenir rey vol marques! Ya estém ben frescos!

Ter. ; Com vols que li agradi un nome que no l'ha vist may?

Ger. Jo no vuy pas que li agradi. Lo que jo no en-

tench es, que seuse coneixel
diguí que no li agrada.

Ya veuràs, ja n' parlaréu
di aipó. No i ha pas de
casà ara desseguida! Yo
no li contrariarè la vo-
luntad, pero tampoch
vull que il·lusionada
ò entluhervada, se casi
ab un home que cuan se
barallin, li tiri en cara,
que no es del seu bràs y
que té la sanca de un
altre coló.

ter. Vaya unes coras de di, de-

vant d'una criatura! cuan
se barallin.... y perque s'
nan de barallà?

Ger. Perqui dels cent matrimo-
nis s' en barallan norau-
ta non y mitj! y aquestas
barallas venen molt aviat.
y son mes frequentes y mes terri-
bles cuant los matrimonis
son desiguals.

(calmarlo)

Deixem di, dona, figurat
lo qui ha de succehir cuan
la sauch de l' un es verme-
lla y l' altre es blava.

(molta flemia)

Ton colors que no casan!

Lo vermell và molt bé ab
lo negre y ab lo blanc, com
lo negre và bé ab lo vert
y ab lo groc.

Si ja fa anys que t'ho tinc
dít, y fins ensenyat tot
aigó: blau y vert y vermell
y blau, signin clar signin
foron may casan bé!

ter. Ves que t'hi que veure una
cosa ab l'altre! Sempre surts
ab uns esteribots!

gero

(ab molta energia)

Ab los meus estiribots
nem anhat endevant! ab
los meus estiribots nem fet
una fortuna, no pas ab los
teus.

(continuant)

Ab los meus estiribots la
noya que no tenia salud ara
'n té, y sense los mes esti-
ribots, tu a darrera dels
curanderos, ja foras al ce-
mentiri.

ter. Vetaqui perquè ets bo tu.
per retreure las cosas
cada dia y a cada hora.

que ti que veure la salut
de la noya? y la meua?

y la fortuna que tu has guan-
yat tot sol, ab lo qui estabam
parlant

Ger.

y molt que ti que veure! sem-
pre⁹ i ha fet lo que jo he dit
hem anat bé, y ara que
tracta nada menos de que
la noya sigui felis o des-
graciada per sempre mes,
; vols que t deixi fe la teua
voluntad? De cap de las ma-
neras!

Lav. Es a dir; que si tu na un mar-

qui qui está enamorat de
la noya y si ri ella li agrada
tu no'ls deiparás casà?

Per. Y quantas vegadas ho truch
de di que no?

(molt seri)

Estich ben decidit.

Ger.

(Cremado)

Aipò ja ho veurèu!

(a la noya)

Julia, vira ab mi.

Ger. Pero escolta, dona, no veus
que...

Ger. No vull escolta' res.

Gu. No s enfadi, Papà!

(ab molt cariuyo)

Jer. Ves, ves ab la teva mare! sobre tot que no cridi.

Tevera ha passat al davant
sua seu ve' Julia detras
de sa mare y mirant a
Jeroni apuradumbrada.

Escena 5°

Jeroni.

Jer. Y tal si ho veurem. Es lo
gran problema que falta des-
cubri. Una recepta perquè
las donas entenguin la ratió,

(i asseuta)

Preneu de tot: seda, llana, cotó,
or, plata, calderilla, india-
na, merino, vellut, de tot,
pero de ratió no'n volen.

Ni senseira ni en pildoras,
ni en globulillos, ni en
polvos, ni de chatada.. ni
de cap manera.

Si alguna vegada obrintla
la boca ni'ni fan pendre
una mica a la forsa, l'es-
cup desseguida.

(i altra)

y si passa aixó en aquesta

casa, que fins la meua do-
 na confessa que tot se 'm
 deu a mi, la fortuna que
 tenim, la salut d'ella y
 la de la noya; que ha de
 succehir alli ahont l'ho-
 me ha estat desgraciat,
 o i ha equivocat, que no li
 ha res mes facil.

(pausa)

Vetaqui perque ni li ha tant
 de matrimonis desgraciat!
 perque se'n fan molts poch
 seguint lo consell del pare,
 que sab molt mes que la

mare si los partits que se
presentan i han d'accepta
o no.

Los pares no tenim al cap
aquella ditposa tateya de
que una noya es per un rey.
que si fa mal a las solteras
es moltas vegadas la causa
principal de las casadas;
que com lo seu marit no ho
es de rey, comencan a en-
tristirse porque i crehuan
que'l home que tenen es
poch per ellas; y acabau
per ser desgraciadas, porque

en comptes de un marit, se
trovan al costat un home
que ellas consideran un
explotado que ls hi ha fet per-
dre el porvenir, que las ha
enganyat.

Y es clà, d'aquest home se'n
venjan donantli mala vida;
y moltes vegadas no li fan
la guerra solos, sino que's
buscan aliats; y allavors si
que bona nit y bona hora.
d'aquella noya qui era pe'l
rey se'n aprofita lo dimo-
ni.

Escena 6.^a

Geroni Aquilina tot sequit

Il·lus.

=

Aq. Se pot entra?

(pel foro)

Ger. Que vols?

Abq. Hi hà un joveuet que m'
na preguentat si voste' era
a' casa y si'l podia rebre.

Ger. Qui entri, dona; qui entri.
Ma sabs que no m' agra-
da fe esperà a ningú
que entri!

(Abquilina surrà)

y que lo costa d'entendre
las cosas!

Hui.

(petit foro)

abb lo seu permis!

Ger. Entri, entri.

Hui. Vostè es D. Geroni Pubill?

Ger Per servirlo.

Hui. Ya deu nabi rebut la car-
ta del papà.

Ger.

(Se sorprenent nura detin-
quament a Hui.)

Calli, vostè es...

Hui. Pi senyò, en Huiçet.

Ger Mare de Deu, y com ha
crescut! ; que fa que jo

vaiq se à olot? tot lo mes
deu ò dotse anys. No l'ha-
guera pas conegut! Vinguin
aqui, home, vinguin aqui.

(i abraçau)

Mauy haquera dit que l'en-
yò Benet tinguer un fill tant
bon morro!

(Fins fa lo riallet)

Y tan guapo! y tant ben
plantat! y tant simpàtic!
dispensi, hi ven de tornà.

(abraçant lo altre cop)

Y be, com ha deiyat al seu
papa? com està del doló

à la espinada?

Hui. Cada vegada pitjo, com mes anys va tenint, mes l'atormenta. Lo mes entrant ne farai peixanta vuit.

Ger. Que ni ha de di, sant Crutia!
Be prou que ho sé, m'avau-
ra de una dotzena y mitja.
Yo lo mes entrant ne cumpli-
rè cinquanta.

Hui Caramba! cinquanta? Ni.
qu'ho hi faria.

Ger.

(apart y content)

fius ben educat! Mes que
la meua dona que sem-

pre diu que faig cara de mer
vell del que soch. que sab ella!

(à Hui)

Y fort com un roure! y no
ni causo ni pujant escalar,
ni campanas! L'altre dia
varem anà à veure'l de la
catedral, que no li habia
estat may: y vaig arriba
à dalt de tot tant aise-
rit com l'escolanet que m
li và acompanyà y que
jà li deu está fet. La me-
va dona si que à mitj
cani ho và habè de deixa!

143
corre. y in diu vell à mi!
que sab ella!

(pausa)

y bé, que li diu lo seu pa-
pà en aipò del casament
ab la meua filla?

Hui. Oh! ell molt content! Ya
li deu habè escrit. Diu
que si à mi la noya m'
agrada que mi li casi.

precipitadament com

arrepenhinte de lo que

acabo de dir.

Es à dir, si jo li agrado
à ni ella y li agrado à vos-
tèr.

Jer. Ya ho crech que voste 'us
agradarà à tots. La meua
filla te molt bon gust.

(pauza)

La seva mare si que de ve-
gades.... sab.— pero aqui
se fa la meua voluntat y
com voste ab qui i ha de carà
ei ab la noya.— si vostès dos
i agradau dos vots, y lo meu
très, ja tenim majoria:—
queda aprobado.

Hui. A mi mi agradaria que
si pogués ser, aiçò fos per
unanimitat. Estaria mes

content lo meu papà... y
a la seva edat...

Jer. Ya hi farem tot lo que
podrem!

La meua dona no es pas
de las mes tosquadas!...

Encara que no entent la
raió de nequida, a copia

de temps... no té sino un
defecte que cuan se conver...

al cap de un any o de dos
o tres, en compter de confessà

que i ha equivocat calla:

que per ella ja es molt!

Ya la conceixerà! Bupò si,

te un character molt franchi:
al pà pà y al vi, vi.... lo que
ai n'ella li sembla...

(persuadit)

Ya la conceixerà, es una mi-
ca aipin a la moda.

(pausa)

vontè devant d'ella no er-
tiguí tant quiet. belluguis.
belluguis.

(altre pausa)

Ah! escolti. ebb lo cabell ai-
pin enredera la meua dona
no li donaria pas la noya.
s'ha de diu aipin.

l' escabella deipant li
l, cabells que li tapant
lo front.

Aquesta corbata ja se la pot
treure.

(li desfa 'l llan)

Se l' ha de comprar de las
que s portan ab agulla, i
vermella! D'aquell vermell
de colò de desitj de maduixa.

(reparant li 'l coll)

Alhont va ab aquest coll? . . .
Si te algun capella coneixit
demana li 'l seu, qui ara son
moda.

(lluis quado observant)

y ab aquets pantalons vo-
te hi deu anà molt desa-
mogat? no fan, no fan! s'ha
de sacrificà si vol la noya.
y aquesta americana te don
pans de massa! y aquestas
botinas no li en maclean
per los dits del peu! Han
d'acabà en punta! Ya
li dich: i hà de sacrificà
Miri: me vol creure à mi?

Hui si senyo.

Jer. Vagissen al carrí de fer-
nando y--

Hui. Oh! no se alont es.

Jer. Fe ralió. De sab ai la Nau-
bla? Hi na d' habi passat
per forsa.

Hui. Collí ahont hi ná aquell
teatro que venen rapati-
llas de moro?

Jer. Gut, allí mateix. Casí al
mitj d'aquella naubla
hi trobarà el carre de fer-
nando. A la cantonada
de l'esquerra, hi ná un
confite que ven calaixes-
ras y quadros y miralls
y tarrissa. A la part de
fora veurà una pila

de joves aturats, miri
bè com verteipen, observi
com parlan. Potsè no 'ls
entendrà, lo gueto y la
gueta, volen dir lo seu
pare y la seva mare y
aiupis per l'itil.

Hui. Ya, ja!

Ger. fipis bè en la manera
extrambotica de donà la
mà y sobre tot en aquell,
pentinat. Ara aiupò d'
aqui

(senyala l'front)
lo jove no 'l fa servi

per res, e i di, lo jövent
à la moda, y com lo front
no i escalfa treballant
lo cabell no hi fa cap
rosa.

Hui.

(assentiment)

Jer.

No perdi temps, erequiü,
à mi, vagi à pendre vís-
tas al carrí de fernan-
do, compri en algun
barar l'uniforme de
corrido y torni tant a-
viat com pugui.

(empusament)

Hui.

(donant li lo ma)

Fari tot lo que voste m
diqui. Me n'hi vaig
tot seguir. Hasta a la vü-
ta!

Jer.

L'acompanyarè fins
a la porta.

Hui.

(volguent lo fer lo quedar)

No senyo, no vull que per
mi s'incorodi.

Jer.

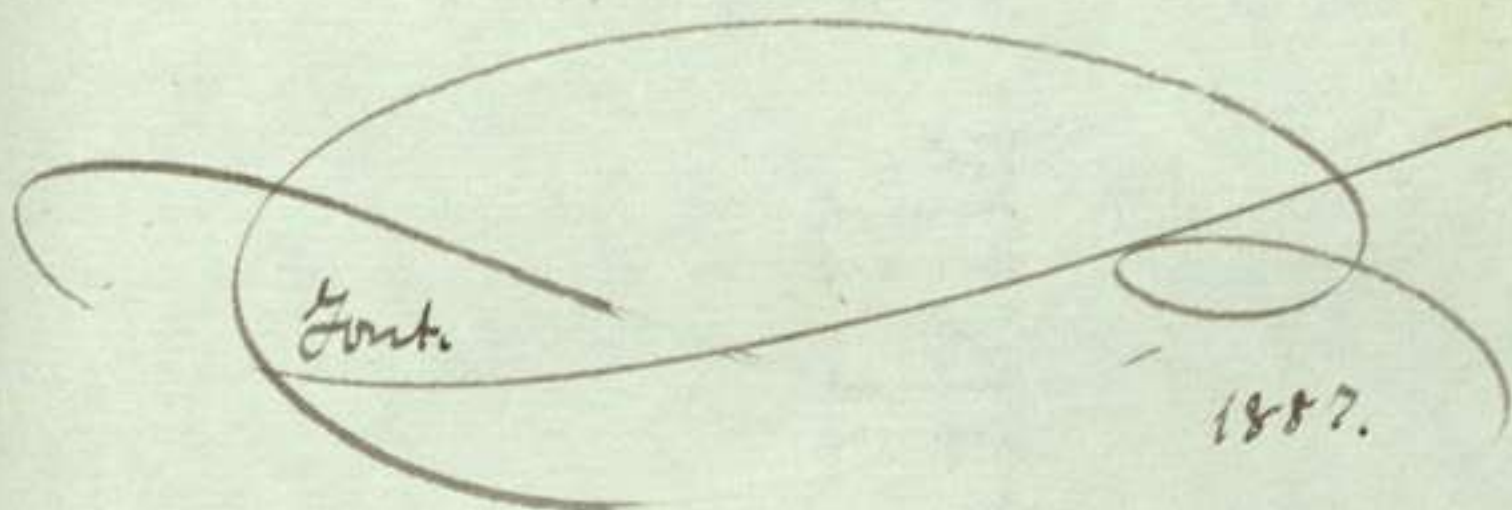
Cas molestia! No faltaba
mei! Si arribo a ser lo seu
sogre ja no'l tractarè ab
tants compliments....

Com que per ave no ho
soch, aprofitis.

Se dirigeixen a la porta del

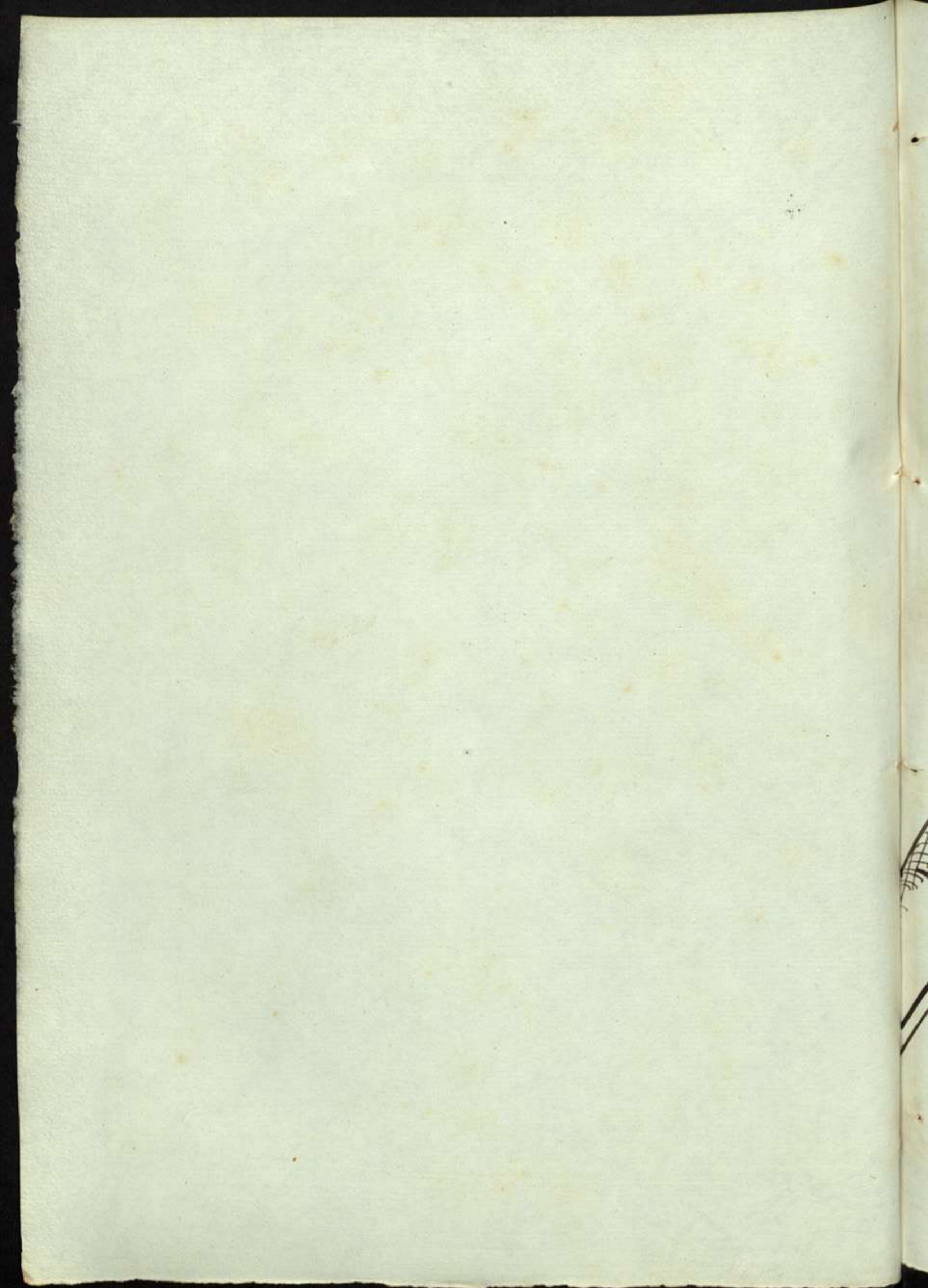
niti

can lo teló.

Comedia en tres actos

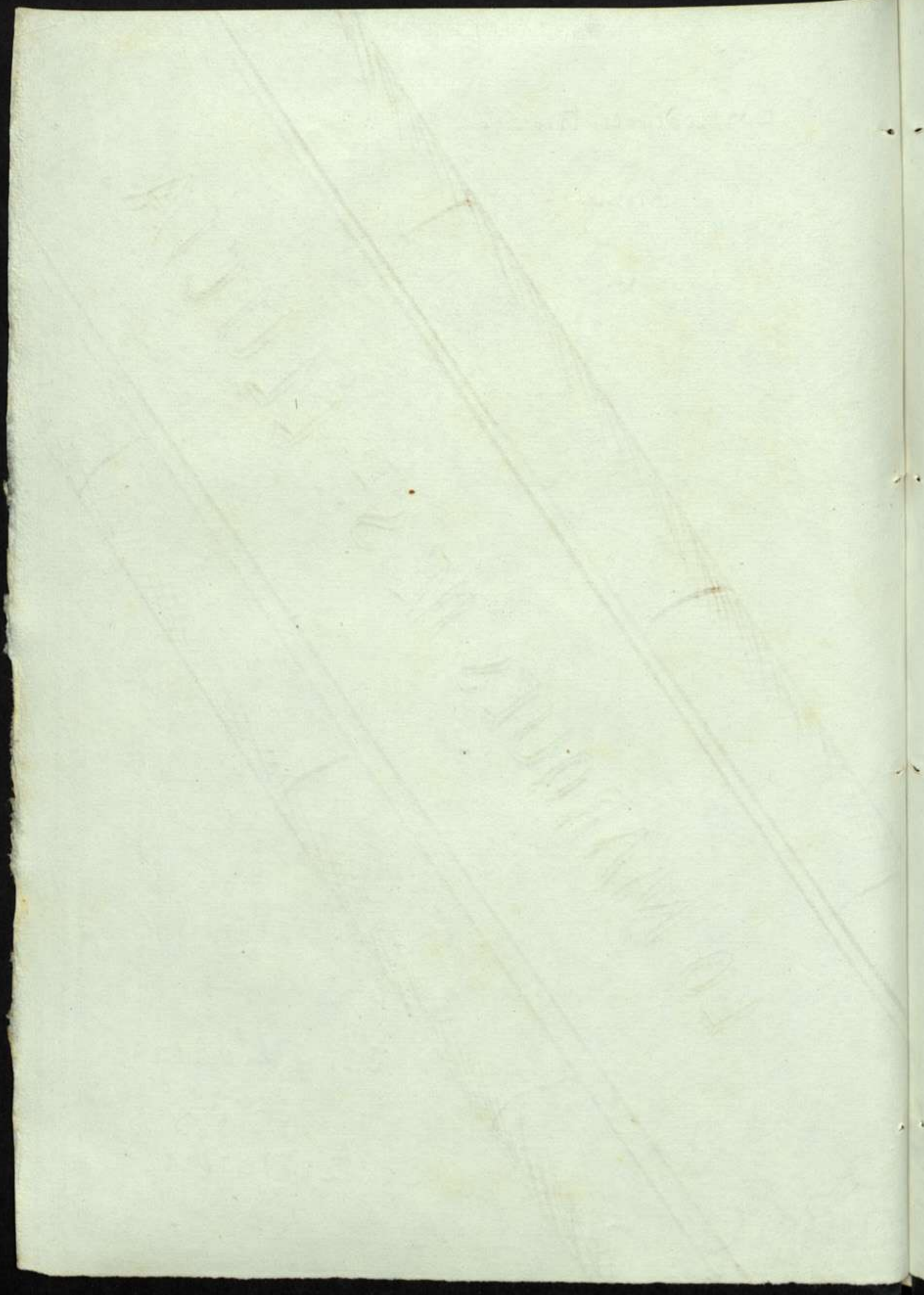
original

de.

LO MARQUES DE STA LUCIA.

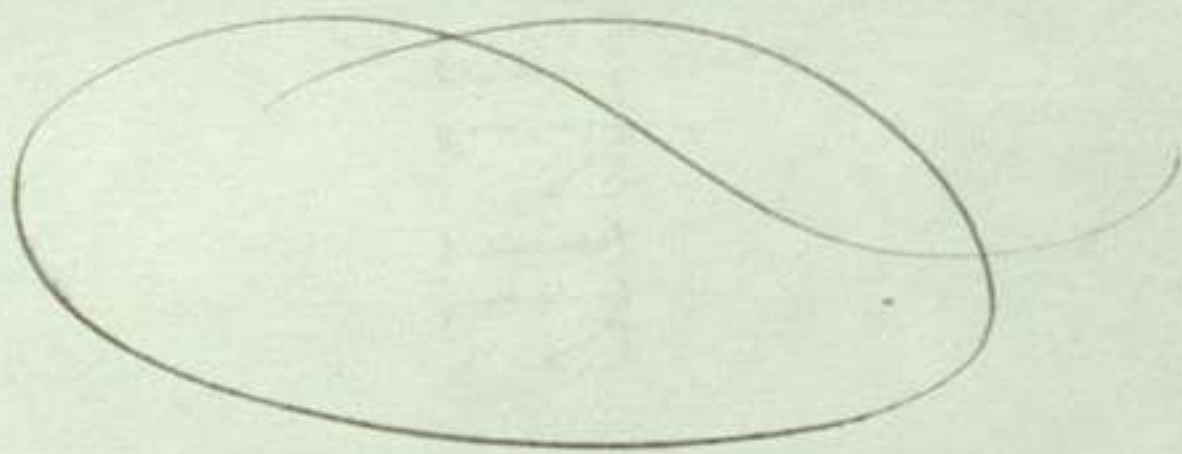
D. Llanas.

Acte segon.

Lo marquès de l^{ra} Lucia

obta segon.

5

Acte segon.

La mateixa decoració.

Escena 1^a

Geroni y Teresa.

Ger. Be, pero qui es aquest
marques.

Ter. Ah! ay! es un marques.

Ger No vol dir res aiçò es un
marques.

Ter. Es a di que per tu enal-

sevol ho pot se de mar-
ques?

Ger. No que no ho pot se tot-
nom, veus? jo no n puch
ser de cap de las ma-
neras.

ter. Oli. tu tu.

Ger. Jo no n puch ser, per-
que al neipe ja mi ho
varen privada: jo he viu-
gut al mon per trevallà
y ells no hi venen à
compondre res. tabs
que vol dir ser noble?
Veni de pares y avis

que han passat pel meu
 sense de parli ni una go-
 ta de riuó, vetaqui que
 vol di. Y tu y pensabas
 que dient qui era mar-
 quis ja no habias dit
 tot. Yo n coneix que no l
 fiaria ni un país de
 agullas.

ter. Ell no n'es d'aquestos
 marquesos tronats. Al
 revés, segons diluen gar-
 ta al menos quatre o
 cinch unças cada dia.
 Cada dia! tot nom lo

coneix, perque es molt
rich, y molt guapo, y molt
bon bon mossò y molt va-
lent. No se'n riu ningú
d'ell.

Ger. Y com ho sabo tot això?

Ter. Pe'l seu lacayo ho sé, que
es'l que porta ls ramus.

Ger. Y i perque i han d'acp-
ta aquets ramus?

Ter. Ya t'ho vaig di perque,
lo primer dia no'l vaig
volè pas, y l'endemà al
demati varem troba'l

vam al balcó.

Ger. ; y que?

ter. Que per no donà publici-
tati, mes ni estimo que 'ls
vamus entrar de dia y per
la porta que no pas de nit
y pe'l balcó

Ger. tu t'afegas ab molt poca
aigua. ; Pero qui es aquest
home?

ter. Yo no se: encara no l'he vut
may, pero a la cuenta 'l
consey tot hom perque es
molt calavera.

Ger. Me'n alegro molt. ; Es

è dir que tu vols que la
nostra filla i cari ab un
calavera?

Ger. Aquestos son los que un
cop casats fan mes bon dat,
perque ja estau causats
de tot.

Ger. Donchs jo no vuy que i'hi
cari ab un home que ja
està causat; vaya una
idea! vaya una mane-
ra de discarre! es à dir
que per tu l'home que
no t'è habit de treba-
llado, que ja està acos-

turnat a jugar, y a beure,
 y a enganyar a las donas,
 un cop carats ja i torna
 treballado, ja no juga, ni
 beu, ni enganya a las do-
 nas. Ay infelis! ; No veu
 que lo que no pot se... no
 pot se?

Ter. Ya veuràs, jo no se de cert
 que sigui tant calavera
 com diuen.

Ger. Pues no us precipiteu:
 jo averiguaré qui es aquest
 home: ja sabs que de pre-
 cupacions no n'hi ha de

cap classe: si la noya l'estima y ell estima à la noya y es un home com cal, potse fins l's deïxi casa.

Jo'l que vuy es que la noya sigui felis! Encara que'ns no haquessem de vendre tot y fugi al altre part del mon, abont ningui no sapiguer que s'ha casat ab un marquès.

ter. Es à dir que si ells s'estiman tu l's deïparàs casa?

Jer. Si no hi hà mes venney

esclà que si. Que t' pensa
 que vuy que un cop ena-
 morada se'm corsequi
 y se'm mori? No dich
 ab un marquer: fins ab
 un burot si no li habia
 mes remey. Mes me la
 estimo Marquesa o dona
 de un burot que no pas
 morta.

ter.

(sentli una feteta)

Devegadas ja li tocar tu,
 ja, si no tinguessis aquest
 genit...

Jer.

(Relusantlo)

Vaya, vaya que no estich
per orgas.

Jer.

No 'l toqueu, que 's de cera.
Me'n vaig à di tot aipò
si la noya que crech que
de la alegria 's torna-
rà boja.

Jer.

Aipis no li dignis, Deu
nos en guard que se'n
tornés boija. (mirant em seu vâ)

Dónali la noticia à cu-
Maradeta, que no la
reprengui.

Escena 2^a

Geroni Agutina després

Domingo.

Ger. Y si ho ha cregut que
la noya i li casarà ab
un marquès.

(*passant*)

No li haqñis mes remey!
pero jo ja'l trobare i'l re-
mey. Y tal si'l trobare!

Ag.

(*Entra ab un ram y al
veure a Geroni se
sorpreu.*)

Ay!

Ger. Y ara, ahont vas ab aquest ram?

Abg. Es que... que la senyora m'hi manat que cada vegada dongui una peseta al lacayo que 'ls porta y com no tinc nuelts...

Ger. Deixa 'l ram allí sobre y digas al lacayo que entri.

Abg. Molt be diu.

Deixa 'l ram sobre la taula y sen va pel foro

Ger. Ora sabreu alguna cosa
del senyo' marqués.

Abg. Aquí 'l té.

(acompanyant al lacayo
y se'n torna)

Ger. Entra! entra!

(Domingo s'acosta)

escolta, qui te 'l fa de
aquets ramus?

Do. Ya veurà, jo no hi tinc
cap culpa, jo soch perso-
na manada.

Ger. No t'ho preguntat si hi
tens culpa o no n'hi
tens; qui te 'l fa diu?

Don. Lo senyoret

Ger. Y qui es'l senyoret?

Don. Lo senyó Marquès.

Ger. ¿quants dias fa que'ls
portas?

Don. A viat li dire: tinch tret-
se pessetas arreplega-
das ... lo primé dia no'm
varen pagar .. lo segon dia
tampoch. y avuy enca-
ra no'ne cobrat.

(contant)

tretse pessetas, dos dias
sense cobrà y avuy fan
setse ... si senyó, setse

contant-li avuy.

Ger. Y lo segon dia o la se-
gona nit qui và se que
se và enfilar al balcò.

Don.

(Ab pò)

Enfilar-li ningü, va se
ab una canya.

(Repentant-li)

Pero yo no se res, yo soci
lacayo y prou.

Ger. De sabs que và se ab una
canya

Don. Ya veurà.--- mi' ho afiguro,

Ger. No tingas pò, home no
tingas pò. que no t'he

set crida per res de mal.
(aquet miunyó in pot
se molt útil.)

(à Donnyo)

Escolta, escolta, ; que 'n
teus moltes de pesse-
tas arreplegadas?

Don

No senyo, no mes aque-
ta tretse.. pagant cosa
del senyoret me vaig
pagà quedà sense un-
ral, ara com ara 'n
deu ciuch unras y
mitja pero ja no trova-
rem y encara li quan-

yarè perque 'l dia que 'm
 pagui al menos me'n
 donarà sis. Sis y tres y
 mitja dels tres mesos
 y quinze dias que 'm deu
 fan nou y mitja que son
 cent cinquanta duros
 y dos duros mes.

Jer. Ho tens molt ben contat.

Don. Ya veurà, jo soc un po-
 bre y...

Jer. Pero à la butxaca no hi
 tens sino tretze pessetas.
 Los cent cinquanta dos

duros encara 'ls, mar de
cobrà.

Don. Be, sí, pero es lo mateix
que tenirlos à la butxaca.

Ger. : Y que ha de ser lo mateix
san Crutia? No n'hi ha
poca de diferencia de tenir
'ls diners à la butxaca
à habèrlos de cobrà...

Desenganyat, de vega-
das lo que 's creu mes
segü... perquè la mort
y la vida... Deu la te, y
encara que lo teu amo

siqui jove també se pot
mori per aripó

Dom. Y ell que no's cuida gens
y fa tant il boig, y es tant
arrojat y a tot hom nou
valors. Deu 'ns guard
d' una desgracia! pobre
semporet!

Gen. Si, Deu 'ns en guard. per-
que cent cinquanta du-
ros.

Dom. Y dos duros.

Gen. Just, que per tu y per
tot hom son cent cin-
quanta dos duros.

(Domingo esclata)

W' hi ha per pendre
café, al café set ó vuit
cuyos seguits cada dia ca-
da dia.

Do. Oh! no hi vaig pas may
al café: alguna festa qu'
altre y encara qu'on me
convidadan.

Ger. (Vaja, n' es molt d'agar-
rat. Ab diners serà meu.)

(a Domingo)

Es a di que tu ara com
ara no tens sino tretze
pessetas!

Don. Tretse y la d'avuy catorse

Ger. Que ja la tens la d'avuy?

Don. No seuyò, pero es lo mateix que si ja la tingues.

Ger. Tornemhi; no t'estimarias mes tenirla?

Don. Es clà que m'estimaria mes tenirla!

Ger. Veu com no es lo mateix habè de cobrà que teni'l, dinès à la butpaca!

(pauca)

Escolta; quant, fau tretse y vinticinch?

Don. Tretse y vinticinch? Oh,

ay, tretse y vinticiuch fau
trenta vuit.

Ger. Vaya et, molt fort de
comptes, tretse que eu
teus y vinticiuch que jo
t'enduro fau los trenta
vuit. Aquetas trenta vuit
si que ja pots di que las
teus.

(Després d'haber donat
los cuich duros)

Don. trenta vuit y la del ram
d'avuy trenta nou.

Ger. (trayentse duros)
Aé, vetaqui un duro mes.

quants fan ara trenta
vuit y cinch?

Don. Cuarenta tres y la del
ram d'avuy cuarenta
cuatru.

Ge. Oo! Té, vetaqui la del
ram d'avuy!

(li dona uno pesseto)

sembla que t'agradan
lo diners.

Don. Ya veurà, m'agradan.
m'agradan. Com no he
conegut ni al pare ni
a la mare, ni a nin-
gu noch tot sol en a-

quet mon y voldria tenir
un bon company y m'
han dit que no n'hi ha
cays com ls diners.

Ger. Ya vas bé, pero si quant
ls tens los tornas a treu-
re... per deixarlos... al-
gun dia ls perdràs tots.

Don. Oh! si ls he bastret per
cosas del senyoriet es
perque quan yessin al-
guna cosa.

Ger. Es a di que ls trens a
pastora perque s'en-

greipin. veyam si al-
 gun dia t' fugiran...
 y ahont es ara t' teu
 senyoret?

Don. Ara es a París, pero
 ha de veni per forza
 molt aviat perque tot-
 hom lo demana y
 regous ha dit lo seu
 administrador sobret
 d'ell que no vingui
 aquesta mateixa sen-
 mana... Pot se arribi
 demà!

Ger. Ja ho entenc. Vèr d'es-
pabilarte y com nua-
viat millò. vetuaqui.
y mentres ell es fora,
que tens molta feyna,
ti?

Don. No seuyò, no: cuida ls
caballs y ls gossos y
si pot di res mes.

Ger. Si que tens poca fey-
na.

Don. Casi bé gens.

Ger. Que t'agradaria quau-
yà un grapat de pes-

setas?

Don. Ya ho crech que mi' agrada-
ria?

Ger. Vayà, 't pagare' ai ralió
de dos pessetas l' hora
com si anés en cotxe.
Quantas horas teus dis-
ponibles?

Don. A dos pessetas l' hora
tantan com vulga!

Ger. Sis ó vuit horas be las
ten librer al dia!

Don. Mes y tot. Y a la nit?

Ger. Home la nit es per
descansa.

Don. Ya ho deya yo, perque --
si ni ha de menestè ja ho
sab pot disposà de mi tan
de nit com de dia. y que
trick que fè? s'ha de portà
molt pes?

Gen. Cap pes.

Don. Es que si vol m treure la
librea y m posarè l jech.

Gen. Res de jech: al contrari, no t'
nar de treure per res la librea.
Desde are corras pe'l meu
compte a dugas pessetas
l' hora.

Don. Vol fè l favor de mirà qui-
na hora es?

Ger.

(mirant lo seu rellotje)

Ara son las onze en punt.

Don. M'hi poso a las onze!

Ger. Ara vindrà un joveuet que
tu li faràs de lacayo fins
que jo t'ho digui.

Don. Y cuan me donarà aquest jo-
veuet?

Ger. Dugas pessetas l'hora!

Don. Dos de voste y dos d'ell son
cuatre.

Ger. Bueno, home, bueno.. cobraràs
cuatre pessetas per hora;
no ve d'aquí. Ab una con-
dició, que has de fe' creure

a las señoras que aquest
jovenet es'l qui envia ls rams
de flors; Ho tens entès?

Doni Si senyó: no costa pas gaire
d'entendre: dos pessetas de
vostè y dos mes de l'altre
senyoret fan quatre.

Ger. Això dels rams tarraubans!

Doni Dels rams una pesseta de
cada un,

Ger. No home, no, que si ve'l
cas has de dir que ls rams
que has dut fins ara son del
jovenet qui aviat conceperán.
Litigat per aquí fins que

jo t' eridi

Don.

(va a sortir per la porta
del mitj y cuan hi
es retrocedir)

Y si las señoras m venhen
y m donan la pesseta que
la puch pendre?

Ger Si home, si.

(sent per la primera
porta de la dreta)

Escena 3ª

(Domingo Aguirre.)

Don.

Dirigintse a la porta
del mitj europeu

en una de las camas de
la taula y comen si s'ha-
gues fet mal en lo pen-
no queda en la cama en l'aire
aguantant-se en la ma.

Entra en aqueix moment
Agustina y Domingo
per no caure l'abassa.

Ag.

Mostrant-lo.

Y ara? alont va això?

Don

Yo no vaig en lloch per ara
ni quedo.

(barrunt)

Y bè, escolti que me n diu d'
allò?

Agm

; De que?

Don. Que si m vol ò no m vol?

Adgu. fugi d' aqui. lo qui es ab
mi no hi pensa: ja li he
dit

Don. Ho hi vuy pensa: aiçò no m
ho pas privada voste. Encara
que 's casi ab un altre: que
no si hi casará ab un altre.

Adgu. Que sab voste?

Don. Ab la gran experiencia.
voste es jove, es maca es bona
mossa y esclà, agrada a
tot hom, pero de tots aquets
que li tirau piropos no n'hi
há cap que estigui disposat

à desapar-se torce l'coll de-
vant d'un capella. Vaja
un home com jo no's pot
desprecia' aïxis com aïxis.
Crèquim jo hi entendi mes
que vortè en aqueitas cosas
d' homes y donas ; sab com
me diu lo meu amo?

Ag. Li deu di Domingo.

Dan. No senyora, me diu eluti
perquè com ell es un terrorio
y jo sempre l'acompanyo
à desgracia' familias. Que
no l'ha vut D. Juan Tero-
rio?

Abg. Prou que l' he vist .

Don. Y que no l' eugresca tot allò!
 C'ha dos, ara que 's jove a pro-
 fitis. Que va que no ha pen-
 sat may en que com mes
 jove 's casi mes goig farà al ho-
 me y l' estimació durará mes?
 Ho li dich pel seu be; vaja
 que hi diu?

Abg. Qui es un beneit veliaqui.

Don. Ya enien bé: ja estich content
 ja he adelantat molt. La
 primera vegada m'ha dit
 simple: ara ja som a beneit,
 abuter de quinze dias ja m'
 dirá ratoli!

Abq. Vaja, ni es molt de beneit

Don. Tant com vulga, pero en coras
de homes y donas ni entendi
molt.

Abq. Vagi, vagi que...

Don. Diguim al menos que no'm
desprecia y me'n veig tot
sequit

Abq. Ay! ay i perque'l tuich de
desprecia

Don. Ya no'm desprecia. veu ja es
meua. per tot te deixo. serem
molt felissos!

Abq. Vosti si que no es de felis, y
beu feliz.

Don. Donchs vosti sera felissa: no

s'escaparà per

(trucan)

Abg. Vagi, vagi, que han trucat y
tinch d'anà à obri

Don oli jo m tinch d'esperà per
aqui

Abg. puer esperis al recibido, que
ni explica à mi

tut detrai de abgustina
toti don per la porta del
nity

Escena 4^a

Abgustina, Lluís, Geroni

Abgu

entra per la porta del
nity després d'haber

introduit à Hui

Vaig à di al senyò qui l'
demanda. ; Quiu nom li di-
rà?

Hui Digu-li que tu hà aquell
jove qui ha vingut aquest
demati.

abg.

Després de mirar à Hui
de cap à Peus, apart.

No l'haquera pas conegut

(seu vèr)

Hui. Vajà, no tu me nascut jo
per fè aquets papers. Pero
D. Jeroni m sembla un
home com cal. tinguem

paciencia

Entrau per la dreta Jeroi

y Aguitina que seu va

deu seguit per la parte del centio

Jer. Deu lo quart. Bravo! mag-
nificch. ja es tot un altre!
Ni lo seu pare'l conceperia.
;Y que tal, com si va ab a-
questa roba?

Ilui. La roba eucara es com a-
quell, pero las botinas no
las much pas aquanta;
ni arrugan los dits del
peru: lo deuier molt be.
Y a diu els cabells eucar-

tati al front no ni hi podria
pas acostumar: patiria de
migranya al cap de quatre
dias.

(Abixcant lo cap y
mirant en l'aire)

tot lo veig negre.

Ger. no i espanti que ab vinti-
cuatre horas n sortirem:
sacrifiquis.

Hui ab lo seu permis ni asseu-
tari, que pot se asseutat la
botina no n faran tant
mal.

Ger. te ratio, seyemhi.

(s'asentau)

Y bé, que li han semblat
los corridos? Ni nabiau
gaires?

Hui No gaires, pero vint un-
vintos tots, perquè tots son
iguals. Semblau germans.
No mes parlaba de donas,
de la fulana y de la suta-
na y veliaqui. y ni hi ha
de molt criaturas!

Sen Oli! si senyó, avuy enau en-
tran a la quinta ja estan de-
seguanyats del mon. Parlem
del nostre assumto. Glanta
i' hi tiuch lacayo y tot;

y lacayo de debó d'aquets
homes que ja neixen ab
librea, que en aquesta terra
ni hi há molt podus. ; que
no l'ha vist al recibidó?

Ma no senyó, no mi hi he fic-
sat.

Ger Ya l farei venir.

(toca'l timbre)

l'hi agradarà, es un lacayo
lacayo.

Agust.

(entraut pel foro)

que mana, senyó?

Ger Digas al lacayo del senyoret
que entri desseguida.

Abg. Quiu lacayo?

Ger. Lo del recibido, dona.

Abg. (Molt admirada)

En Domingo?

Lo seuyo es el seuyo marquer

(à Geroní apart)

Ger. No t'entretinguis, dona!

Abg. (Avísarí a las seuyoretas.)

(seu va)

Ger. Decipim fe a mi que tinch
 mei experiència que voste
 y com diluyen los mexicans
 "Mas sabe el diablo por
 viejo que por diablo."

Don.

(venint fora)

per servirlo.

Ger. Et il seuyoret de qui t' lie
parlat.

Don. Vosti dirà eu que l' puch ser-
vi.

llu. Com se diu vosti?

Don. No mi ho diu ningui vosti
tot-hom me diu tu y per
evidar-me Domingo.

(molt natural)

Jo m' dich Domingo Do-
mingo. Lo primè Domingo
es lo sant y l' segon m' fa de
pare! jo may ne sapiguit
com se deya l' meu, pero

ell tampoch sab res de mi:
 aipis va'l mon.

Ger. Ara mi penso jo: ja te
 cartera de butpaca voste?

(a Hui)

Hui. Mirissela.

(trayentse in una)

Ger. Es massa grossa. Aqueita ser-
 veix per nosaltres papers y
 lo que sigui: los corredos las
 gantans de las que no hi
 cap res, te: vet aqui cinch
 duros y porta una cartera
 de butpaca, petita

Don. Que las vol perfumada com

las que gasta'l meu senyoret

Ger. Si, si, com ell, com las que gasta ell.

llu. te, torna'l circh duro al senyò, no faltaba mes.

Ger. Ves, ves à compra la cartera no t'entretinguis, ja no trobarem: no vagi tant cremat, ja teniu traje, botinas, cartera y lacayo. Ara aquesta cartera l'heu d'onpli. Escolta, Domingo. Vet' aqui

cinch duro mes y costiu lo
que costiu lo que costiu, pero
desseguida, ves al timbre
imperial" y fer fe

(dautli adrei ab ven
beipa. Ves, ves.

Ves! ves!

(ven va Domingo)

Ha venrà quin plan tuch.
Desprei d' habi fet la pre-
sentacio, quant se n vagi,
voti ab dissimulo, deipi cau-
re la cartera que ja l' hi asse-
guvo jo que la meua dona
no deipara cap recò sense

regirà. perquè de tan cu-
riosas ni hi ha pocas com
ella. curiosa en aquest sen-
tit entenenno, y en l'altre
també, perquè de neta
si que ho es, gracias a' Deu.
Una qualitat o altre han
de tenir, jo 'já ho veig. Ella
de neta ho es! A mi m'
agrada fe justicia a tothom,
fins a la dona. Ya veurà...
mentres esperem al lacayo
perquè porti la cartera, las
targetas y los retratos que l'

hi me encarregat, entrèu
 al meu despaig... que aca-
 bareu d'acordà'l plan
 de batalla.

Hui Lo que voste conequi.
 per Argentina!

= Ag.

(continua fora)

que mana senyó?

Ger

Quant vingui'l lacayo del
 senyoret que entri al meu
 despaig. (seu ven)

Escena 5na.

Argentina sup^{res} Teresa
 y Julia.

Abg. Ves qui ho havia de di que
aquell jove fos lo senyó mar-
qui. Yo me'l havia figu-
rat al menos dos panus
mer alt; y aquell porat
de limon de wantua! --
sembla que may hagi
trencat cap plat, ni cap
olla. Deixantlo avisa a
las senyoretas ara que
el senyó es allí dins.

Ter. ; Que fas aquí?.

Abg. Venia a donarli un re-
cado, una sorpresa, may
diria que hi ha allí dins

ab lo senyo.

ter. ; que se jo?

abg. Lo senyo marqués.

ter. Y jo vaig de cualsevol ma-
nera!

tu No ho cregui, manà, no
veu que no pot se: ja ho
hauria fet avisa i papà.

abg. Ho se de cert, senyoreta. Ya
havia vingut aquest demati,
a la onca, tot no se com; pot
se anaba d'infressat.

ter. Es probable perquè es capàs
d'aquí y de molt més.

abg. Ara na vingut mudat.
fa molt goig.

ter. Y qui es molt guapo?

Ag. Ara si, molt guapo, la primera vegada com anaba d' aquell modo!

ter. Y qui es molt alt.

Ag. Ara ni na semblat mei alt que l' altre vegada: pot se anaba mei estirat.

ter. Y que porta a la cara, bigoti?

Ag. La primera vegada tota la barba, pero a la cuenta i ha fet afeitá y ara porta mitjas patillas.

ter. Y in fa la cara de calavera?

Ag. Ca! no senyora: sembla un home de bé.

Jul. Ya ho sabo bé que es ell? Mira
 ra que pot se t'equivocas.

Abg. Vegi si en Domingo ho sab
 qui es lo seu amo.

Ju. Pero que hi ha vingut a fe
 aqui?

ter. Ah, ay! t'ha vingut a demanà.

Abg. Se'l, ofereix alguna cosa?

ter. No, ja ten pots anà.

(Abguintia seu ve)

Ya ho veus. filla meua, seràs
 marquesa. y que no es cuestio
 de coche, sino de coches.

Ju. Pero que hi diu lo papà?

ter. Lo teu papà t'estima molt

cari be tant com jo, y lo que
ell vol es que tu siguis felis,
y ves si no seràs casada ab
un marquès. No i concipe-
ras poch ni gaires de mar-
quès y condes, no t tractarà
sino ab nobles.

Lu. Qu'aurè de venyi ab las
amigas que t'ich?

Ter. Venyit'hi no. pero de mica
en mica, sabs? Ellas ja se'n
farant càrrech.

(cambi)

Y si no se'n fan pitxo per
ellas, tu prou feyna tin-

dràis à visità las familiàs
que auiràn conceipent, per
auà tornant visitas à
las condesas y marqueras
parentas ò amigas del teu
marit. De las amigas que
teu ara, à lo teu casa-
ment no u has de convi-
dà cap; quinas ganas
de ferlas glati! De mar-
quesos no u hi hà pas
per totar, jo ja ho veig!
No convidantlas, ni fent
los hi sabè'l teu casament,
ellas ja comprendran que
tú no t'hi vols fè. tu no u

visitarai cap y si ellas te
veuen à veure fareu di "

La senyora marquesa no reb"
y en paus. perque ellas ani-
rout separantse y pe'l carrè
no't deturaran par. perque
ellas aniran à peu y tu
en cotype.

Yul. Pero vol di que no m po-
drè tractà ab cap? tau-
tar amigas que tuich!

ter. Ya se sab filla meua. La
dona al casarse cambia
de modo de se, de vida,
de relacions, de tot.

No hi hà amigas que val-
 guin! La noya com cal, un
 cop se casa deixà està à las
 amigas: se consagra exclu-
 sivament al seu marit. Yo
 ja estarè sempre al teu con-
 tat y t'ensenyarè lo que
 has de fè.

Jul. ; Pero vol di que ell està ben
 decidit.

ter. y tal dona, y tal. y que's
 conceix que està entusias-
 mat ab tu, no ab los teus
 diners. Vès que son per ell
 cent mil duros, segons m'?

explicaba en Domingo ab
cinch anys els ha gastat ell
cent mil duros; y lo que
deu!

Hil. ; y perque lo deu? Com es
que no paga lo que deu?

Rev. Ell si ho sab. sembla que
entre ells ja s'estila, això
de deure fa mes senyo.
Els tenen altres mals
de cap; que sabem nosal-
tres?

Hil. Pero si gasta tant y deu
tant un dia o altre se
l'hi acabaran lo diners;

y lo que li fiau se n' cau-
saran de fiarli.

ter. Ya no sembra que hauria
de se aiyi. A la cuenta
ja teneu administrador,
y procurador, que i amo-
ninan per ells y lo arre-
glan los negocii. Prèume,
no t' encaparris que no-
saltres no li entenem
res ab aquestas cosas. No
no veus? no veus que ^{no} som
nobles?

tu Pero com no sab voste
que ni estima tant?

ter. Cuant un marquès en-

via setze rains a una
noya de sa casa, es seu-
yat de que n' está molt
enamorat. Ells van ab
peus de plom: no fan com
l'altre gent. Veus! antes
de que tu l'raigis vist
ja t'ha vingut a demanà.

Ag.

(per fno)

Hi ha en Domingo que diu
si pot passà per aquí que
el seu amo l'espera allí
al despaiç del senyò.

Ter.

ferlo entra y deixaus solas.
tu deixem fe a mi.

A Julià.

(Domingo i present)

al umbral,

Entrí, Entrí.

(entra)

Et a di que ja ha arribat
lo senyó marques?

Don No senyora, pot se arribi
demà.

Ter. Com s'entent? Dos qui es
aquell jove que hi ha allí
dins?

Don Quiu jove? Lo qui era aquí
no fà gaire?

Ter. Si, aquell, qui es?

Don Que se jo! Lo senyó si que

No sab. jo serveixo al
que m' paga.

Ter. Pero que t' serveixes a a-
quet marquès d' alli din-
tre?

Don. Si senyora.

Ter. Pero ls rams qui ls fa du?

Don. Jo faig lo que m' manan.

(apart)

Ara li penso: vet aquí lo
que m' ha encarregat aquell
senyò.)

Ter. Pero de part de qui venen?

Don. De part de aquell senyoret
que ara es aquí.

Ter. Pero com es que diu que
encara no ha arribat?

Don. Oh! jo parlaba del altre

ter. De quin altre? que son
germans?

Don. Ya n'hi de germans, pero
jo no'ls hi conèch

ter. Pero'ls rams que vortè por-
ta, qui'ls hi fa diu?

Don. Ya veurà. jo soch persona
manada.

ter. Y ara, ¿que s'ha tornat sim-
ple?

Don. No senyora: jo faig lo que
m manan.

ter. ¿Y qui'ls hi manat que m

mareja?

Don. Ningü ni ho ha manat.

ter. Y donchs perque'm mareja?

Escena 6^a

Diti Jeroni.

Jer. Lo senyò Marquies l'està
esperant alli d'iu.

(a Domingo)

Entrí, entrí.

ter. Pero escolta, que son aquets
miteris?

Jer. Quins miteris?

ter. Qui es aquell jove que hi

há en lo teu despaig?

Jer. Aviat os 'l presentari
y 'l conceixeren.

ter. Pero qui es?

Jer. Lo que os envia 'ls raus.

ter. Es a dir que s' 'l marqués?

Jer. Y tal.

ter. Y com es que 'l seu lacayo
diu que 'l senyó marqués
encara no ha arribat?

Jer. Perquè... perquè es un lacayo
molt de broma.

ter. Vaya unas bromas mes
pimples

Jer. No s' entretinguén: si us

voleu arreglar una mica
no perden temps

ter. Pero que t'ha dit el mar-
ques?

Ger que esta boig per la noya.
y que com me aviat millor,

ter. Veu? me creurais un altre
vegada?

Ger Oh! las mares ja se sab!
En aquetar coras lo parer
som un pinyol.

ter. y que t'ha semblat a tu
el senyo marques?

Ger Un home com lo altre: molt
curacionat, molt campegia

no, molt persona, vaja,
ningú no diria que fos
marquès.

ter. Y com li hem de dir? Usia
ò vneccencia?

Ger. Ca! ca! tal com raja; vo-
te y voste y voste, si es
molt campechano

tu. Y que tindrà de fe, jò, papà?

Ger. Correglarte una mica mica,
no gaire, enamorarte ben
bé, esperà que s'arreglin los
papers, que s'firmin los
capitols, que'l capellà lli-
gui caps y que nostre

senyó hi fassi mes que
nosaltres. No perden temps
que aijó de fe esperà à
tot un marquès no està
gens bè.

ter. tertia ratio ò noteria ra-
tio?

Ger. Ara hi estaba pensant;
per com d'ull no n' hi
rà cap mes com tu.
Ves, maca, ves, que lo
senyó Marquès se im-
pacienta. Quant estiguen
Uetar, ferme avisa per
l'obgustina.

Opera 7^a

Genou Domingo apote

lluir.

Gen. Ay senyò, ; Ya esta tot
Uert!

(A Donuño que entra)

Don li senyò, tot mi ho man-
fet devant meu, y lo re-
trator li he comprat a
la plassa Real.

Gen Digas al senyoret que ja
pot veni, que estich sol,
y tu esperat al recibido,

per si s'ofereix alguna
cosa.

(sen va Domingo)

Vayà, gran batalla,
gran victòria,

(à l'huï que entra)

Veyam, veyam, ensenyim
ls retratos y la targeta.

(Huï tren la canton)

Molt bé, bravo! no s'escapa-
rà per la meua dona. D'
aquet retrato ni menys se'n
recordarà: fa siu anys al me-
nos que jo l'vaig treure del
album, y si s'en recorda

milló. - Ya pot escriure al
 seu papà que voste per
unanimidad i casa ab
 la meua filla!

Hui. Y si no li agrado?

Jer. No'm fa cap pro aixo: n'es-
 tich segü. Ya l'hi he dit
 que la meua noya te molt
 bon quit.

Hui. Don vestito aixi, no li agra-
 davi. Abb lo que voste m'
 na contat de la seva seu-
 yora, comprenech molt
 bé que li agradi aixis
 a' n'ella, pero com ab qui
 jo'm tinc de casa es

ab la seva filla.

Ger. No tingui pò, home no
tingui pò que ja conèch
el terrenno que trespitjo.
Deixim fè à mi, voste fassi
lo que jo t'hi dich, recor-
dis d'allò; mas sabe el dià-
blo por viejo. -

Qui. Y be, que t'hi de dir jo?

Ger. No ha pas d'evolucionà
gaire. L' traje ja no diu
tot. que's pensa que 'ls
corridos evolucionan gaire
devant de las senyoras?
Jo ni he vut que no sabeu
parlarli ni cuncl minut,

sequit en serio! per aipò
 s'ha de tenir una mica
 de pesquir y ells 'l trosset
 que Deu 'ls dona, se 'l fan
 malbé per altre classe
 de senyoras.

Hui. Y a la seva filla quin pa-
 pi li tirch de fe?

Ger. Mirisela, be; si no li a-
 grada, ja ni ho dirà des-
 prer, y tant amicus com
 anter. Deu nos en quart
 que voste' s' carer per acon-
 tenta al seu papà, sense
 que voste' y la noya s'a-
 gradin.

Uui. No tinga pò. ja t'hi par-
laré ab franquera.

Ger. De tot modos, vorté en
aquetau primera entre-
vita, ha de estar mei per
la mare que per la filla.

Ag. Ab lo seu permir.

(entraut)

(entradas ab veu beniga ab
en Geroni)

Ger. Vaig à burcà à las senyo-
ras, que à la cuenta ya es-
tant à punt.

(La impaciencia lar ha fet
enà depressa.)

(A l'huì)

No faig compliment ab
voti.

l'huì. No faltaba mai!

Escena 8.^a

l'huì l'huì Argentina.

l'huì. Finch' ho! tremolo com
una criatura! Aquil al
coll se mi' hi deu habe' fet
un nuig; Pote' se mi' ha
embossat. Bipis no po-
drè par euralionà! va-
ya un pappè mei vidi-

cul, tot cuipò ab una mica
d' aigua fora curat

(toea l' timbre)

uu o' altre vindrà.

Ag.

(satiint)

Que se li ofereix seuyò mar-
ques?

llu

(te raiò que soch mar-
quis, ja no li pensaba.

(eb aquitua)

fassin l' favor de uu vas
d' aigua.

Ag

eb bolado?

llu

no, no in gaito de bolados.

aigua sola.

Ag.

Si porto tot sequit.

(apunt)

vaja de quapo n'ei molt.

Uui Aviat sabrem una cosa o al-
tre, aquesta mare tant en-
trambotica in fa molta
pò.

Ag. Aquí te l'aigua, seuyó
marquer.

Uui. (Dityós marquer.)

Ag. (com es tant tenorio potse
aiyó de l'aigua liá citat
una excusa. Si's desmanda
l'hi tiro la bandejà pe'l
cap.— per mes marquer
que sigui.

Uui = oby. gracias a Deu, ja m
trobo nullo.

Obg. Obra se in deura declarai

(apant)

Uui. M' vol fe' un favor?

Obg. Lo que i ab mi i' na equi-
vocat de mitj' a mitj'. De
criadas n' ni na de ben
honradas. Yo i' soci una.
puch aiua ab lo cap molt
alt.

Uui

(apant)

Yo l' ni tuch de diu per
forsa tant si vuy com si
no vuy.

(A obquina)

Pero perquè s'ha enfadat?

Be prou que s' coneix ab la
cava que voste es una cria-
da de bè. Yo l'hi voldria
fè una pregunta.

Obq. Fassi la pregunta.

Uui Quant temps fa que s' en
aqueta casa?

Obq Desde la edat de quinze
anys que hi soch.

Uu. Si que deu coneixe beu
bè l' gust de la senyoreta

Obq. Ah! si senyó que l'hi
coneix l' seus gustos.

Uui. Puer excolti: partim ab
franguera; que li sembrare
jo? Concep si li agradari?

Abg. Que se jo si l'li agradarà,

Uui. ; que ha vit aquet, du-
ros nous que corran ara?
Uiri, uiri que son lu-
ments

Abg. Son com los altres.

Uui. que han de se com los al-
tres. En aquets no li fal-
ta res: com que eucara
no han corregit no li
falta ni un pavo. Y
aquet sab de cert si es

bo. de falsos no n'hi nau-
 rà fins de aquí set o
 vuit dies. fixinhi bé...
 encara es calent. Guar-
 dissel.

Abq. Com a curiositat li accep-
 to.

llu. De, digui, com me troba-
 rà la senyoreta?

Abq. Ue sembla que li agradarà.

llu. Ah! si? vol fe'l favor d'a-
 cepta' aquesta altre curio-
 sitat?

Abq. Com a curiositat....

(prent l'altre duo)

Com a citatura desde
luego l'hi agradarà, vo-
tè si de la citatura que l'hi
agrada à n'ella.

Hui: Y el total? que li sembla à
votè? L'hi agradarà el to-
tal à la senyoreta?

Abg. Del total n'estic segura,
segurissima.

Hui: Segurissima! tuigui, fas-
sim el favor. Accepti a-
quet per anà feut colecció.
Y si à la senyoreta l'hi
agrada el total l'hi re-
galari à votè un cen-

tena de duros. Lento soroll,
fassiun i favor, deipiu
sol.

Ag.

(apant)

Un centena de duros si
a la senyoreta li agrada
l' total)

l'ui. Ara no m' truch po
de que quant la seva
mare sapiga que no
soch marquer i enfadi
ab mi y no m' vulgui
donà la noya. D. Jero-
ni no arreglarà tot
si de cas: ell la coneix

a fondo. Deiyam deiyà
la cartera. Ya son aquí.
es cuestió de senyarsi
y tot.

Escena 9.

Dits Geroni, Julia
y Terena.

Ger. La meva senyora, la
meva filla.

(Presentantlos)
tinch l' gust de pre-
sentarvos a Don... Don...
don...

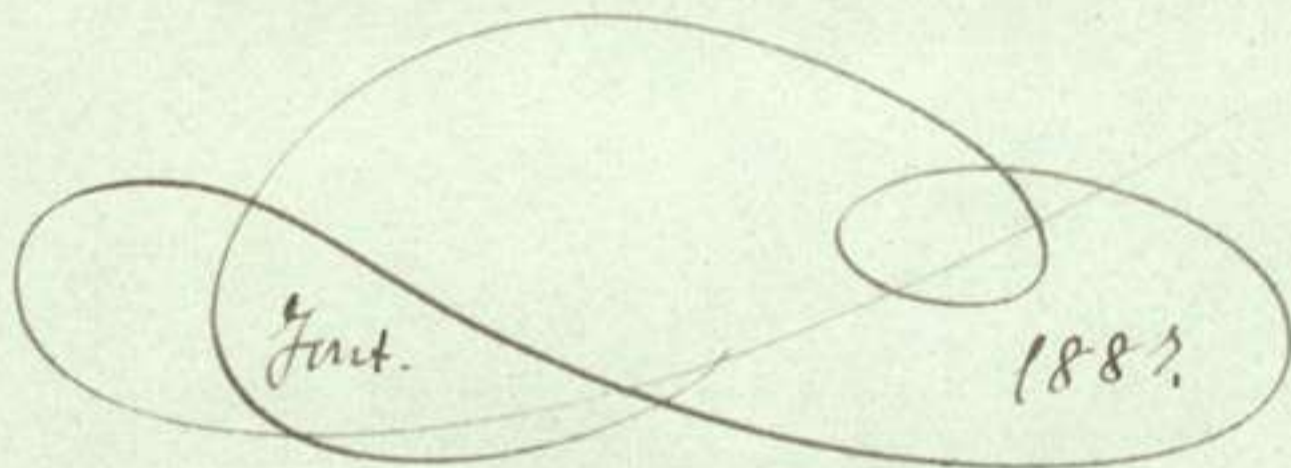
(apant)

Vaturalito, qui' nem pensat
 ab tot menos ab l'nom!

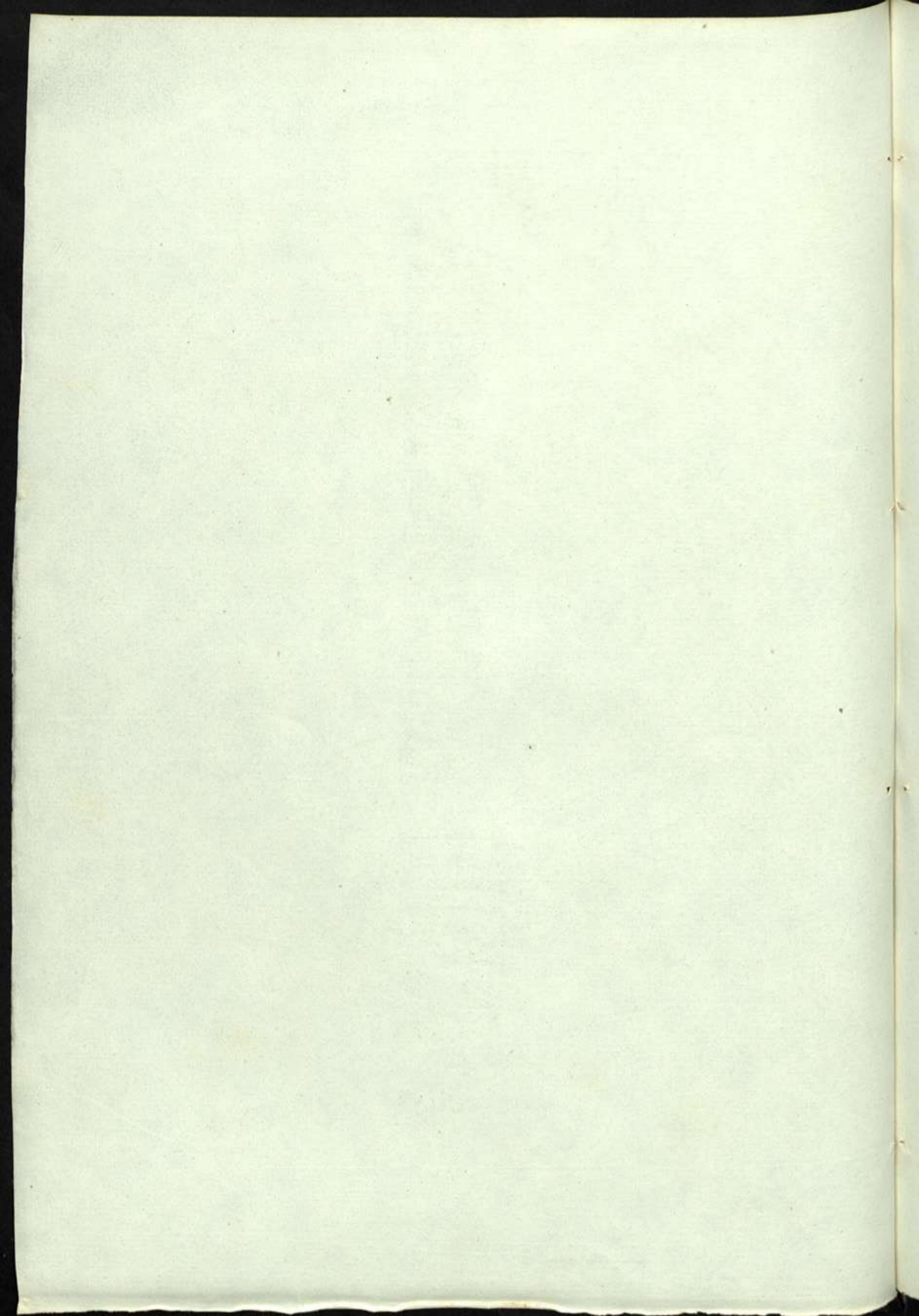
(à Tereza e à Julia)

Don... l'seujo dels rams.

Feli

 Fint. 1887

comedia en tres actos

de.

LO MARRQUIS DE S^{ra} LUCIA

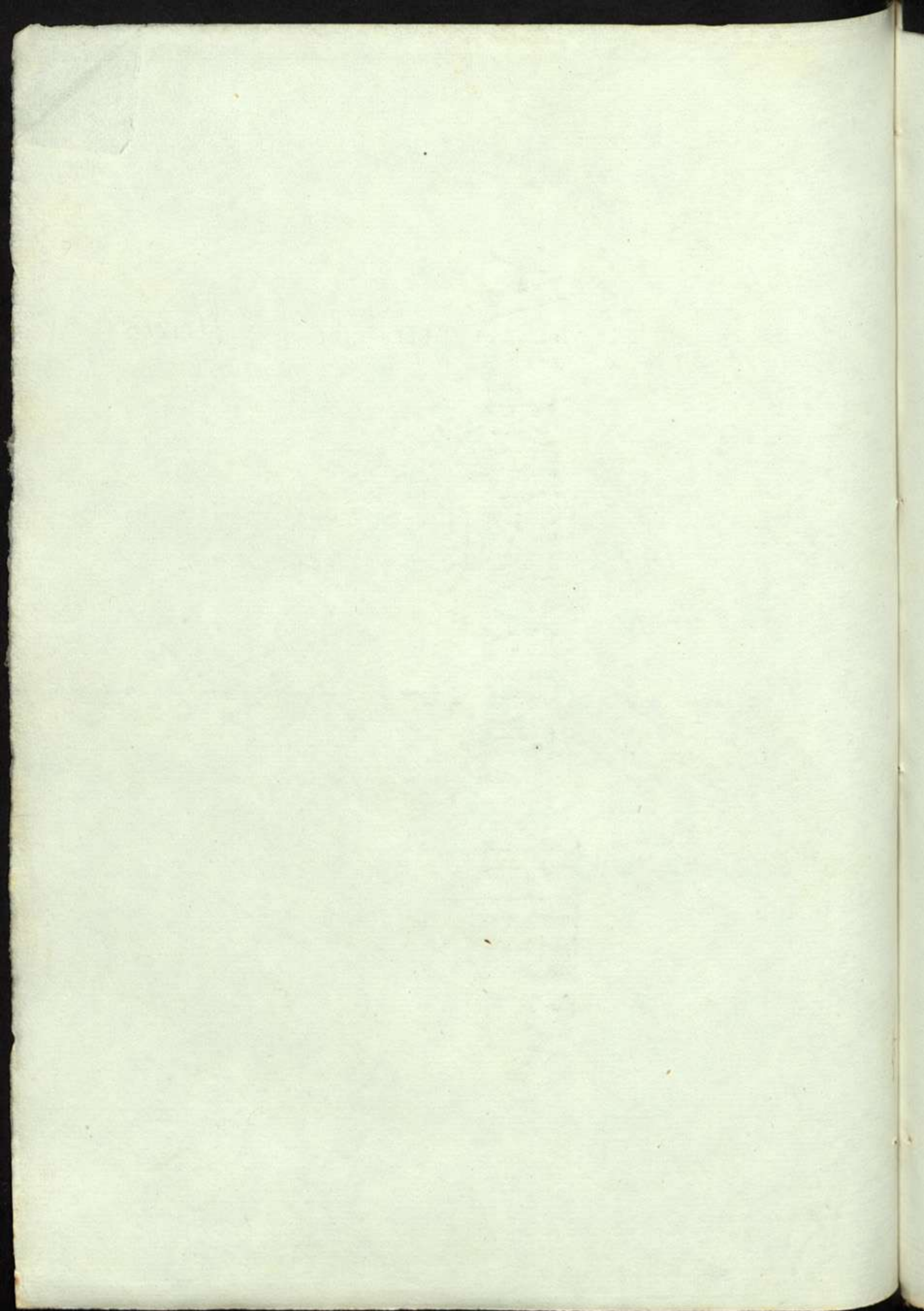

A. Llana,
Acte tercer

Yo marqueri de Sta Felicia

Acto tercer.

Acte tercer.

=

La mateixa decoració.

Escena 1^a

Teresa, Julia.

ter. Que t'ha semblat? Se l'hi
coneix desreguida que es
marques.

(tota entonada)

Aquell posat, aquella dis-

tiucis no fa com los que
no son nobles que no sa-
bém en ratió s'ense fe
bellugá las mans y los bras-
ros.

Hu. Que vol que li digui, A mi
ni na semblat que no en
aijó precisament; sino
que el traje li era molt
just y el feya está encar-
carat.

ter. No li entem vesti ab
aquestas cosas, ets molt
criatura eucara, veyam,
veyam la cartera.

Jul. M' vol creure à mi, manna?
Yo la faria torna ara des-
seguida, ò be la donaria
al papà.

ter Deixam fè, deixam fè...
que sabo tu? Entre marit
y nullè no li ha ò habè
secrets

Ju Es que jo encara no ho
soch la seva dona.

ter. Pero es com si ja ho fossis.

Ju. No's fassi il-lusion manna,
miri que per ara tot lo
que ha succedit no vol di-
res, y que...

ter. Si ell no fos marqués pot
sé tindrias valor tu, pero
ava! ; que't penses que ells
fan las cosas a la babala com
l'altre gent? deixam fe a
mi. A profilem nos avia que
l' teu papà es fora. No per-
dem el temps.

(tren la castro)

Oloro! Ves si la habias senti-
da may una oli tant fina!
Haita foi agafai gana!

Lu Dor a mi ni ofeu.

ter. Ya t' hi acostumavas. No
hi ha remey! Si t' mareja

200
Nas de fe i'l cor fort, ves que
diria i'l reuyó marqués.

Lu. Ya l' hi dich desde ara: jo
ab aiyó de las olos no m'
hi podre acostuma may.

ter. Ves si no es pitjó i'l fumá,
la primera vegada fa mal
a tothom y despres no hi
há res qui agradi tant.

(mirada de Julia)

Jo ho he sentit di a molts
fumadors...

(Obra lo carters)

No us podiem entreteni.

trou un retrato

Calla! un retrato, Un retrato
pintat y tot. Donya Guanita!
olora! olova!

Gu. Miri manna qui aipò's pot
descubri y que...

ter. No tingas pò. Una carta
perfumada! veyam! ve-
yam! "te quiere, te idola-
tra te adora Teodora."

Gu. Que diu? Teodora Teodora?

ter. No dona, no, "te adora
Teodora. Qui sab qui deu
si aquesta Teodora

Gu. Pot conta, qui vol que sigui.

ter. Mira, mira, targetas de

visita. Del capitau general,
del governado civil y fin del
seuyo birbe. olova! olova!

Qu Miri mania que això se li
pot descubri

Ter. Com vols que's descubreixi?
tot ho torno al seu puerto.

(altre retrato)

calla! aquesta senyora
yo la coneix. te una his-
toria molt llarga, Va fugi,
i va casa, va torna a fugi,
va queda viuda, va torna
a fugi, va tornar-se a casa
y ha tornat a fugi.

Jul. Veu, mamea? veu com ha fet mal fet de obri la carteva?

Ter. Abra hi penso jo; nosaltres n' hem tingut un de retrato igual a n' aquest. Gut, en lo meu album: y 'l teu papà 'l va treure.

Jul. Y va fer molt bè.

Ter. Sembla que parli: es un retrato precios.

Jul. Com que segons diu voste' ha corregut tant mon, i ha pogut tria 'l retratita.

Ter. Palla! aqui hi ha tres targetas iguals: es clà que son

la seva "Marques de santa
Lúcia.

G. De santa Lucia, mama.

ter. So mateix te: marques de
santa Lússia

G. De santa Lússia! sembla
un titol de fira.

ter. Dos jo trobo qui es molt bo-
nich.. Marques de Santa
Lússia! trobo que ompla
molt, sembla que siguin tres
o quatre. Veus com no ha
passat res, y tanta po que
tenir? Ara sabs que farei?
la cartera la donarè al teu

pare, que i arregli, calla
perque ell no maliciés res,
serà milló que la donqui
a la Agutina y que t'hi
digni que t'ha trobada,

(trucan)

trucan: potsi es en Jevoni...
Avniem, avniem alli diu.

(sen van)

Escena 2^a

Domingo Agutina.

Dom Y bé, salero; ahont es lo
senyo?

Agua. No pot tardar: ha dit que
venia desseguida.

Don. Es un senyor molt campe-
chano y molt com cal y
i coneix qui es generos....

(cambi)

Miri que no'm puch en-
tendre: ja deu se la casa
y ls caballs y ls goscos
del meu teni gana.

Ag. No m'expliqui res, a mi,
fassi'l que vulgui

Don. No ho puch pas fe lo que
vuy. Ara me'n hauria d'
avia, me'n vuy avia, y no

ni en puch anà.

Ag. Qui l'hi priva d'amar-seu?

Don. Vostè men priva, que no
se que diimoni hi té en
aquets ulls que un se que-
da encantat. Veu? ni me-
nos me puch bellugà:
sembla que estigui engan-
pat ab pega: ey! ab pe-
ga dolça.

Ag. Sempre serà 'l mateix.

Don. S'equivoca de mitjà a mitjà
per voste: cada vegada soch
un altre.

(contenciós)

Primè m' ha trobat pinye:
despuès no mes beneit y ara
encara no m' ha maltractat
ni poch ni molt.

Abg. Perque m' fa llàntima

Don Ya li faig llàntima! Ya li faig
llàntima! primè pinye, des-
puès beneit y ara ja li faig
llàntima. Aixo si que es corre
llequa per hora! Vol que li
diqui la veritat! no m' ho
pennaba pas anà tant de-
pressa. Ya's pot fe treure
la fe de bautisme, y tots los
papers que i hagin de me-

vertei, fins la llicencia dels
seus pares; veu? jo no lo tind
de mevertei per res, los meus
parents, no l' amolinarcut
ni ara ni may. tot esta com
pensat en aquest mon.
Jo ja comencarè a busca
pi. Ahont l' li agrada
mei; a diu de Barcelona
ò al ensanche?

Ag. Busquil a sau Boy.

Don. Alli hont vulqui: si l' li
agrada a lau Boy a lau
Boy: vorte mana.

Ag. Se veu que esta de gresca vo-

205

te avuy. Escolti, com es que
vã di à las senyoras que'l
senyò marqués encara no
habia arribat?

Don. Ah! si, es que no ho van
entendre prou bè

Chg. Vostè que's debia explicar
malament. Ya's veu que
en aquest cas li faltan
ò li sobran dos ò tres
rodas: ja n'è la cara de
boig.

Don. Si de cas vostè n'è la cul-
pa, que desde que la co-
nèch no se'l que 'm faig.

Ag. sento 'l senyò: lo conich
ab 'l modo de puja l'es-
cala.

(sen vá)

Escena 3ª

Domingo, Geroni.

Don Deu lo quart.

Ger.

(entrant)

Hola! tu per aquí? y
que hi ná de nou?

Don. Venia a veure si se l'hi
oferia alguna cosa.

Ger.

Per ara no se m'ofe-
reix res.

Don. Es a di que ja etich llet?

Ger. fins que jo t'ho digui:
treballis o no treballis,
ja ho sabo, quatre pesse-
tas per hora.

Don. Ho farei lo que voste m
mani, si me'n dona
cuatre 'n pendre quatre,
si me'n dona cinch...
cinch. L'obeliré en tot
y per tot; que vol que las
apunti las horas? Ho
dich perquè voste no
s'haqi de molesta.

Ger. No t'espanti, home,

ja farem un cap mar.
tu no li perdràs res.

Do. Ara no deya a la min-
yona, que per voste' fins
de franch treballaria. E
d' aquells que encara i li
quanyo perque i cobra
doble.

Jer. Jo tambè no he conse-
gut desseguida que tu
erats molt desinteres-
sat.

Don. Ah! si senyò, ja no ha
vint. primer ni ha dit
don necessitat l' hora, jo

l'hi he contentat que bueno;
despuer voste se'n ha desdit.

Ger. Com s'entent?

Don. Si senyo: primè ha dit
dos: despuer ha dit cua-
tre.

Ger. Y que t' sab greu?

Don. Ah, no senyo no. Ya
l'hi he dit: estich en tot
y per tot a la seva dis-
posició. Ara vol fe un
cap mas que jo encara
hi guanyo. ; voste ma-
teix!

Ger. Ves a donà una volta

y torna alli à las dos.

Don. Sab que fare'! ab lo seu
permis me'n aniré
à donà 'l pinso als
caballs y 'l ranpo als
gossos.

Jer. Ves alli ahont vulgas
pero torna à las dos.

Don. Molt be dir.

Escena 4^a

Jeroni, demunt Agustina.

Jer. Vaja, n'es una mica mas-
sa de interessat. Pero's

consiip que 's bon ninyo
 y molt servicial. Ab los
 seus galons hauré enllu-
 hernat à la meua dona,
 y tant enlluhernada com
 la tincli; Veyam que fa-
 rà enant sapiga que 'l
 marquès no es tal mar-
 quès y qui es 'l fill de 'u
 Benet; y que fassi 'l
 que vulgui! Ho ja l'hi
 ne cortat la retirada.
 tots los seus argument
 consistian en di que
 a la noya no l'hi

agradaria may l' fill
del senyó Benet. Ara
ja^{no} no pot di aixo. Ya
sabem de cert que l' hi
agrada. que enraioni,
que rondini, que cridi,
que esbaloti: jo la dei-
paré crida y rondina
y esbalota y fare la
meva. Per batalla ab
las donas no hi ha
cap mes tactica. tot
los que no la seguei-
pen si hi estrellan
y detran d'ells hi

pèrden la salut, ò be
 se 'ls recargolan 'ls nir-
 vis, ò se 'ls estarrufa 'l nas,
 ò se 'ls cala focu à la
 sauch. Abb la meua sa-
 lut si que pobre dona
 no hi na pogut res,
 cuipò si: m cuido molt.
 Tot, ho fessim com jò,
 pobres metjes, abiat
 nauriau de plegà.

(sonriet)

Veyam, veyam com
 acabará aquesta co-
 media. ; y com na de

acabà? Casantse la
noya ab lo fill d'eu
Benet.

= Abg. Se pot entrà?

Ger; Que hi hà? que vols?

Abg. Aquí terra me trobat
aqueta cartera.

(señalant l'extrem

esquerra)

Ger Aquí terra? y de qui
es aqueta cartera?

Abg Del senyó Marquès.

Ger Glòria! y com ho sabo
tu?

Abg Perquè... la senyora m'

no ha dit

210

Ger Pero qui l'ha trobada,
tu o la senyora?

Abg. Ja veurà.

Ger tu o la senyora?

Abg. A mi la senyora m'
ha dit que l'hi dones
a vostè

Ger. Pero qui l'ha trobada?
tu o la senyora?

Abg. Ay, ay! una servidora

Ger. Ahont l'ha trobada?

Abg. Ay, ay! aquí.

seguint al peu
de la taula.

Ger. Ay, ay!

(escarnutla) sen vâ.

Ves, ves, no t'emboliquis.

(apant)

vaja, ja ha picat lo peiy.

y que contenta deu està

la meua Teresa del meu

cor. No se la deu podè

aguantâ. Ya'm sem-

bla que la sento, Ves

si tenia ralió? Me creu-

ràs d'aquí endevant?

- Deipantli entrâ, que

o desvaporî una mica,

si no en aquesta casa

211
li nauvia una esplossio!

Osceua 5.º

Agutina llui lugo
Julia.

Ag. Vaig à di als senyos que
vontè es aquí.

(apart)

Avisarè à la senyoreta
que m'ha eucarregat que
quant tornès l'hi di-
guèi primè à n'ella.

(sen va)

llui Veyam si ab la escusa

de la cartera podrè eu-
racionà primè ab la
filla que ab la manà;
entes de comprome-
trem tunc de teni una
asentada ab la noya.

Ju. Ah! no sabia que vo-
tè fos aquí.

(apart)
M' dech uabè tornat
voja. jo no hi estich
feta à di mentidas.

Hui Dispensim senyoreta,
al arribà à la fon-
da ni he trobat à

212

falta la cartera que duya
a la butxaca. y com pre-
sumo que l'ha he per-
duda aqui.

Ju.

(apart)

Jo no sé que di.

(a l'luí)

Si de cas la deu tenir la
minyona o be 'l papà:
jo no sé res.

Luí.

Oh! encara que i magi

perdüt no val la pena:
no li habia cap papè
d'importancia, ni...

Ju. y no's torna roig! Ya

no veig! Ell ni no ha de
sonnià que la manà,
y jo' magnèim registrat
la cartera.

llu. Aquí no li es pas...
ebb la oló no conceipe-
ria, Pell de Rússia
veritable.

Gu. Hi es molt aficionat
vontè à las olos!

llu. Yo no senyora: no li
hà res que 'm mare-
ji mes

Gu. ; Y com es que porta
la cartera tant per-

fumada?

Hui - Ya veurà, la he com-
prada avuy y no m'
en he adonat de la
olò.

Hu.

(apart)

Y lo papès? y lo retra-
tos? ebb quina frescura
diu las mentidas.

(a Hui)

Si qui hà de se pell de
Russia veritable, per-
que tot vortè està per-
fumat.

Hu. Es que... à la cuenta

la cartera es de pell de
Russia... de Russia.

Jul. Y que fa una olò ben
estranya aquesta pell
de Russia. dos ò tres
olòs barrejadas, vaini-
lla, mesch, oyoponaiy

y que se yo que mes.

llu. Ah! si senyora; que
no t'hi agradan las
olòs à vorté?

Ju. No senyò, també 'm
marejan, pero com
agradan molt à la
mamà, encara que 'm

marejin

lluï.

(apart)

Ya anèim bè: eu questió
de nas ja estèim con-
formes

(ab Juliu)

A voste lo que li deu
agradà molt es la mi-
sica.

Jul. Perquè no diu? Ya vos-
te que l'hi agrada?

lluï. Dispèncim; aiçò no
val.

Jul. Qu' es lo que no val?

lluï. Contenta' una pregun-

ta äb una altra preguuta
Gu. Pero ara voste ja no
m pot desairä. Ara li
toca contentä ä voste.

llu. Te valio, te valio.

(apant)

Ja t' atraparé

(ä Giulio)

A mi mi agrada de
una manera extraordinaria,
per la musica
uo dono tot.

Jul. Ueu, jo no: ja mi agra-
da, pero no com ä vos-
te ni de molt.

215
lluï. Oravo! també esteu
conformes en cuestió de
oïdo.

(A Julià)

; y el piano, qui'l toca?
la seva mamá?

Ju. Ca, no seuyò: a la ma-
mà l'hi agrada molt
la música. fa com vostè,
y jo per donarli gust
vaig apendrer lo que's
ha de saber per entre-
tenir-la, veliaquí.

lluï

(apart)

M' sembla que si jo'm

caso ab la seva filla, si
s' vol entretenir s' haurà
de comprar unes cartou-
yolas

Inl.

(apart.)

Que fa la mamà que no
ve?

Escena 4^a

Dit, Abguitina.

Abg. Abb permis de vostè seu-
yoreta. La seva mamà
ja ho sab que l' senyor mar-
qués es aquí: diu que
ja ve desseguida, que

enrahorin voste meu-
trentant.

(mit pul fadd)

Gu. La mania ve desseguida

Shi. Oh' no tiuch cap pressa.

Me sab greu per voste que's
deu molestia. No fassi cap

cumpliment

Gu. Cap molestia. Dispensi que

no t'hi tragi dit que
s'assenti. Esperant a la

mania. prengui assien-

to.

Shi. Ab lo seu permis.

(apart)

Gracias a Deu.

(A Julià.)

Es a di que a la seva mania
l'hi agrada molt la mu-
sica.

Jul. No conecch pas a ningui
que l'hi agradi tant.

Gui. Y las olos també li agra-
dan tant com la música?

Ju. també, si seuyó; de una
manera extraordinaria.

Gui. Ya es estrany que tinguin
ls quatos tant oposats

Ju. Que hi vol fe? En moltes
altres cosas no passa

l' mateix. Ven, en cuestió
de colors: à mi m' agradau
foscos, y ella tot ho voldria
blau.

Hu.

apant.

Hasta 'l peix li deu a-
grada blau.

Ju.

Ya veurà; es cuestió de
gustos.

Hu.

(apant)

Estem conformes en cues-
tí de vista, d' oïdo y
d' olfato. Aquesta noya
m' corrué, es exactament
al revés de la seva ma-

ma. Ara l'estima molt
a n'ella y fa lo qui ella
vol, cuant m' estimi a mi
farà lo que jo voldré.

Zu.

' a part ,

y no diu res del nostre
casament. Potsi ja s'esti-
la entre ells això? No
m'agradan aquestas
modas.

Hui, Escolti, li voldria dema-
nà un favor pero casi
bè no m'atreveixo

Zu. Diqui, diqui.

Hui. Com m'ha trobat la

seva mamma?

Lu. Ha dit qu'era molt sim-
patich.

Lu. Malo!

Lu. Que diu?

Lu. Res, res, com voste' m'ha
dit que teneu los gusto
tant oposats, ara fa se
que li soch antipatich
à voste'

Lu. No senyò, no me n'es
pas el' antipatich.

Lu. Es à di que li soch sim-
patich?

Lu. Yo no li he dit encara.

vostre vol anà molt depressa

Uui. Ah, si, senyora; voldria
ana en ferrocarril, y això
perquè lo dels globos en-
cara no està prou desen-
bolicat

Yu. Miri qui anant tant
depressa se pot descarri-
là. Però escolti, com es
qui es tant calavera?

Uu. Jo calavera?

Yu. Ab una mica mes!

Uui. Perque ho diu que sou
calavera?

Yu. No i ha pas de pregun-

ta: ab la manera de vesti-
ja, veu que voste fa tro-
na y ploure.

llu. No'n fassi cas d'aquet
traje, no mi' esta gens bé,
que no ho veu? y del
pentinat que porto tan-
poch n' ha de fi cas. que
li agradau a voste lo
joves ab lo cabell eucar-
tat aqui al front?

Lu. A mi no seuyó, ho trobo
molt ridicul.

llu. Aqueixa dona es un ángel.

(apart y tirantse d'cabell
enveja.)

Ay gracias a Deu!

(A Julia.)

Vol que li diga la veritat?
Jo li deya pensant que
aquesta moda li agrada-
ba.

(tot content)

(Sembla que m trobo mi-
lló). Si m pogués anà a
posa la meua americana
y ls meus pantalons y
las mevas botinas! pero
potse D. Jeroni s enfada-
ria.

Ju. (Sembla mentida que si -

qui tant boig, y ningú
no diria que fos marqués,
Pero escolti, ya està ben de-
cidit a se tot un altre, a
cambiar completament?

Hui. Lo trage y las botinas y el
pentinat, si senyora.

Hu. Vosté, vosté es'l qui ha de
cambiar. Que no li diu res
la conciencia? Tantas picar-
dias com ha fet en aquest
mon. Y ab aquest posat, es-
clà que pot enganyar a
tot hom.

Hui. Pero si no he enganyat

may à ningü: li juro.

Hu. Aquí ve la mamá.

Picena 7^a

Dit, Teresa.

te. Ay, dispenzi que l'ha-
gi fet esperà.

Hu. A mi'm sab greu no
mes per la senyoreta
que per culpa meua 's
mortificaba, y...

ter. fugi d'aquí, que par-
labau de Paris, pot se?

Hu. De Paris precisament no

senyora, pero...

ter. Vostè allí i hi deu trobá
com lo peix al aigua.

llu. Sí, senyora, això es, com
perfectament lo que ha
dit vostè: com'l peix al
aigua.

ter. Y Barcelona li deu semblá
un poblet.

llu. Y tal, y tal, sobre tot la
rambla. Ab aquells ar-
bres sembla un poblet.

ter. Y aquell passeig de gracia:
y aquella gran via, y a-
quell parque. A Barcelona

tot son arbres sembla un
poble de fora.

llu. (De pobles de dins no n'hi
ha pas)

ter. Y que me in diu dels tea-
tres de paris? que te que
veure'l Liceo. Allí de huen
se molt mes grans.

llu figuris, Paris es molt mes
gran que Barcelona

te. Y que hi de huen canta'
las primeras notabilitats.

llu. Si senyora, las primeras
notabilitats.

ter. Aquí a Barcelona sen-

pre men de rosegà Ga-
yarres y Massinis.

Hui. Ya es ben truit, pero que
li vol fe?

te. Y que ni li ha molts de
teatro a Paris

Hui Pot conta, a cada carri-
dos o tres

te. Ara veji! allò deu sem-
bla un paraiso ab tan-
tas senyoras. Y que to-
tas delmen anà ben bi-
a la moda. Si totas las
modas venen de Paris!
y que son molt guapas

allí las señoras?

Hui De lluny totas no son,
pero de aprop ni ni hai
molt pocas de guapas.
Abli tot no falsifican,
fins los pesos. Los fan
ab motllo de troncos
de escarpofa, com aquell
que fa balas de plom.

Hasta las creitas de gall
tambi las falsifican ab
motllo. Las fan de per-
din de bi.

ter. totas se las pensan.

Hui abli, ni señora: jo

crech que à Paris monta pin-
tan de vert las fullas dels ar-
bres: aquell vert tout bu-
nich no es' natural. A mi
se'm va ficia al eays que
cada vegada que pluvia
perdiem poch ò molt.

lev. Si es mes bunich, jò trovo
que fan molt bi. Y de
las senyoras crech que
n fan molt cas?

Hui. Y tal! Si de Paris se'n
enaban las senyoras,
no n quedaria res. tea-
tros, cafes, restaurant,

botigas, tot i hauria de
plegar.

ter. Y ni deu habi moltes de
senyoras!...

flu. Cosa de una dotzena y
mitja per cada senyora.

ter. Ya no m'agradaria. (=
(M' sembla que ja es ho-
ra de tirarli alguna
indirecta.) Y vostè, ahont
pensa casarse, a Paris o a
Barcelona?

flu. Fet y fet a Barcelona, o
Paris per casarse en se-
rio no se que li trobo.

Ter. Y pensa casarse molt aviat?

Mui. Per mi quant mes aviat
nulla.

Ter. Y bi, que li ha semblat
la noya?

Mui. Mamma--

Ter. Yo soch aiyo: mi agrada
da las cosas clarai. Ya
pot parla ab franquera.

Mui. A mi mi agrada molt.
Si jo l'agrado a ella y
vortei donau lo seu con-
sentiment...

Ter. No li pensab aiyo: ja l'
te l'consentiment.

llui, falta la del marit de vo-
te qui---

ter. Ya tu pot conta. d' ell
jo me'n encarrego. Si
de cas no'l volguis do-
na que jo crech que si,
no'l pendriam

tu Pero, Mamma---

te. Ya veuràs, al seyyo l'hem
de considerà com si ja for
de la familia. Ho ha
de sabè tot. Lo meu ma-
rit es una mica aipis...
una mica estrany pero
aqui's fa la meva volun-

225
tat. Vostè i' ha de cara ab la
noya, no pas ell. Que vostè
l'agrada ab ella jo ja ho sè.

Qu. Mamma, per amor de Deu.

Te. tu ets una criatura y no
conceipas al cor de las per-
sonas. Al senyò marqués
li agradan las claras
com à mi.

Uu. (Pero tant clà cari fa mal
à la vida.)

Te. No es veritat que à vostè
li agradan los caràcters,
com el ~~meu~~ meu.

Uui. Ah! si senyora: si tot-

non fo aripà, amiriam
molt bè. (Deu nos en quart,
Lo non no duraria ni vinti-
cuatre horas.)

ter. Ara evidem al teu papà
à veure que li diu. Lo ma-
teipa l' amirè à buca. eu-
racionin, enracionin meu-
trentant: Hasta luego.

Hui. els pens de vortè

Escena 8^a

Hui Julia lupo Jeroni y
Teresa.

Hui. Me sab molt greu seuyoreta, veig que voste està sufrint.

Eu. No seuyó, no, es que no in trobo gaire be.

Hui. Jo sentiria molt que voste per complaure a la seva mania se sacrificues y...
Ara que esteu sols, parlim ab tota llibertat. Creu que jo la podri fer feliç?

Eu. Ya veurà...

Hui. Creu que casantse ab mi serà desgraciada?

Ju. Desgraciada, no seuyò.

llu. Aixís ni agrada. Vostè ja ha dit lo que una seuyoreta pot dir. Jo perquí vostè sigui felis ho farei tot, tot y una mica mes.

Ju. Vol que li parli ab franquesa? Això de que sigui marquer y sobre tot tant calavera, ni fa molta pa.

llu. Donchs no n'hi ha de fer gens (no m'puch aguantar mes.).

(ab frenes)

Jo de calavera no n'soch

227

par, ni hi he estat, ni'n
servi may... y de marquès...

Ger.

(entrat)

Buenas tardes, senyó Mar-
ques. aquí te la cartera que
s'ha descuidat aquest de-
màti.

Ten

Tal com vortí la ha trobada
vull di.- com la ha deuen-
da la trobarà

Hui

Ya ni ho penso senyora.

Ae.

Lo senyó Marqués espera
la teva contestació

Hui.

Ohi, no he vingut par per
aipo senyora. Ya supo-

so que aquestas cosas, i han
de pensa una mica y que-
ter. No se perquè i han de gas-
ta tantas ceremonias. Lo
senyò marquès està ena-
morat de la noya. La
noya del senyò marquès.
Yo com a mare dono i l
meu consentiment. Ara
no me falta que tu callis
y tot queda arreglat

Ger. Pot se si arreglaria me a-
viat si callessis tu.

Tu Deu que hi dius?

Ger Oh! segur tu no tinc

par de dir ves

Ter. Donchs ja ho sent. tot queda arreglat

Uui. Dispensim, senyora. No fora milló que vortis a solas, en familia, si ho acabessin de envaloná? Ho mentres tant me n aniré a doná una volta y tornaré mes tant perque m notifiquin la sentenciá

Ter. Escolti, no fora milló, ja que vorté estant amable, que ni siquiera sortís de casa, y s'entretingués en lo

men despaig fins que tinguí jo l' gust de venirlo a buccà?

Uui Molt bon plan, si senyo, si, ja ni entretindri.

Ger. (Tal com jo l'hi he dit, la batalla ja nos pot perdre.)

(Uui sen va)

Ter. Aque venen aquets eudiches? que significan aquetan ceremonias?

Ger. Que i abiam de casà ara desequida?

Te. Es que tindrè po que veyente tan estrambotich, per mor

de tu i seuyó marqués
 no deixi corre tot.

Ger. Si, ja teus ralió, jo no
 confesso. Loch una mica
 estrambotich y faig po a
 la gent.

Ter. Pero perque t'hi habias
 de ficà tu ab aiyó? Que
 no anaba prou be per
 ventura? Si t' deixen fe
 a tu, la noya en contes
 de un marqués, s'hauria
 casat ab un barretinai-
 re! Un barretinaire!

Ger. Ya no confesso. Ya m dono,

que vols mes? vols que di-
gui la veritat? no m' ho pen-
saba que hi haquies mar-
quesos tant campechano.

Pe. Y tu que tenias pò de que un
cop casat fos tant calavera
com autes. Avans de casarse
ja ha canbiat. Ab lo po-
sat 's ven be prou qui estot
un altre: no ho sembla pas
un tenorio.

Jer. Si siquiera un Mejia, sembla
un home de bé.

Zu. Vaya, jo això no ho acabo de
entendre: aquí hi ha al-

gun minteri)

230

ter. Y tal de bé, es lo que jo dich,
tot causa en aquet mon, y
aquet home ja está cau-
sat de fé 'l boig. A veure
si d' aqui en endevant
no seràs tant arrimat
a la teva

ter. No, no, ja t' ho he dit ja m
dono. De aqui endevant
serè tot un altre, també
cambiarè, farè com 'l
senyò marqués. Tots cau-
biam: la noya sera mar-
quesa, lo marqués serà

bon miryó. Yo cambiaré
tu cambiarás, ell cambia-
rà, y tú... (no cambiarás
may.)

(entra Agustina)

Escena 9.

Dits, Agustina
després Domingo

Ag. Ab permis de vostei: hi
ha en Domingo que està
desesperat. jo crech que
plora y tot. Dir si pot en-
tra.

Jer. Que entri, que entri;

Don. que no sab lo que passa?
Los agutails no m' han
deixat entrà

Jer. Quins agutails?

Do. Los que hi havia a la
porta: i ho enduhen
tot: coches, caballs, cua-
dros, mobles, alfombras,
tot: fins ls gossos! set
gossos! pobres bestias!

Jer. Pero d' ahont i ho en-
duhen, y qui son ls que
i ho enduhen y perque
i ho enduhen?

Don. Perque non hagüt de
embargä al senyó mar-
qués que si'l trovan 'l
ficarau ä la presó per
estafa.

ab malicia.

Tant de bö que li fiques-
sin! Estafa ä un pobre
com jo nou unras y mit-
ja!

Ger. No t'espantis, home no
t'espantis.

Ter. Aby senyó, ja estem ben
frescos. ; y que no's podria
arregla?

Don. Com ho vol arreglà? Si tot plegat diu que puja mes de doscents mil duros. A mi sol nou unras y mitja. com ho vol arreglà.

Ter. Potse passarian per la mitad, que li dius tu, Geroni?

Ger. Potse si que li passarian. Ho no m'hi fico ab aquestas cosas. que se arreglin.

Ter. Es à di que ara que la noya n'està ben enamorada, tu consentiras que 'l fiquin à la preso, y

que ella estiga malalta y
pot se' o mori? Per doscent
mil duros!

Jer. Si es una miseria! Pero
aqueta miseria no la te-
nim nosaltres: Una mica
mes de la mitad y prou.

Ter. Y perque no ho enmat-
llevar lo que falta? Ya
veurán com per culpa
teva la noya's morirà.

Ju. No, papa, no, no m
moriré ni estaré malalta.
Encare que tot i arreglei
no ni ni cararia ab un

Nome aipis.

233

(fermas)

De caps de las maneras.

ter. Sembla mentida que siguis
filla meva.

qu. Si no se't sembla à tu se
sembla al seu pare!

(a la noya)

Deipem fe à mi..

(alt)

Aqui no queda sino un
recurs. que la noya i casi
ab lo fill del senyó Benet,
Del senyó Benet lo barre-
tainaire.

Ter. Aipò si que no! La no-
ya no l'estimava may
al fill de'n Benet.

Ger. Dos jo ja se de cert que l'
estima ara.

Escena ultima.

Dit y lluis.

Ger.

(que va a buscarlo)

Aqui l'he trobat

Lu. Ara mi ho explico tot.

Ger. Lo marquis de Sta Lucia!
lo marquis de fira, Vetuaqui.

Lu. Ho ja ho havia dit, papà.

Ya m' ho havia semblat
que era un marquès de fi-
ra.

Hu. Ho he fet lo que'l seu pa-
pà m' ha manat.

(a Lluís)

Y vosti senyora, m' ho per-
dona tot.

Te. Si senyò, perquè si no es
marquès ho sembla....
Ay! alabat siga Deu!

(a Geróni ab mimo)

que sempre mes 'o fassi
la teva voluntad.

Ger. Así en la tierra como en

el cielo...

Do. Vostè m' ha dit que no m' espantèi. ;quina medicina tiuch de pendre per ferme passar 'l surto?

Ger. Agafaràn una olla nova, hi ficaràn tot lo que 'l senyò marquès t' ha estatat que jo t' ho regalari y...

Do. Ab dinè deipat cinch un-
sas y mitja y...

Ger. No t' encaparrin: jo t' en regalari una dot-
sena. estai content?

Don. Si senyó que no estide, pe-
 ro com lo demana no fa
 pobla, voldria que voste'm
 fes de bó ab la Agustina
 perque's decidin a casarse
 ab mi per tota la vida

Jer. Si l'hi agradas, perque
 no? Aviat ho sabrem.
 Agustina!

(enriocentla)

Agg.

(sortit)

que mana senyó?

Jer. Mirat aquest jove: te tot
 lo que's ven y dotze usas
 que jo li regalo.

Don. Y aquella cuarenta cua-
tre pessetas.

Ju. Wo t' agradaria casarte
per tota la vida com diu
ell.

Doq. (sourient.)

Agradarme, si senyo'
que m' agrada.

Ju. A la una! a las dos! a
las tres!

(agafant la per la ma)

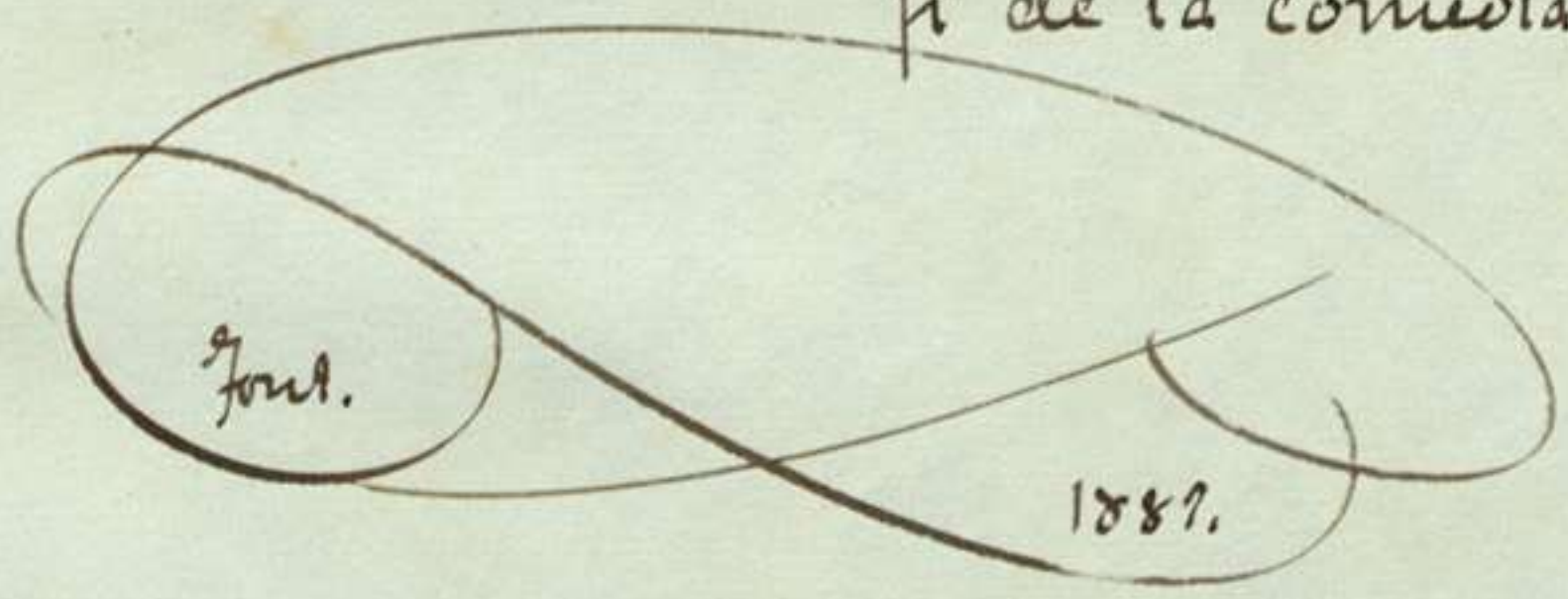
Queda per tu.

Ju. Ho veu, mamma com
una noya no es per un
rey?

ter. No filla meua, que no ho
es.

ger Ho va inventa algun talon,
Pels reys hi ha las principesas,
pe'ls marquesos las marquesas,
ells ab ells y nos en nos.

fi de la comedia.

at the first of the year

the first of the year

the first of the year

the first of the year

the first of the year

the first of the year

